

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 59.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Anglija v finančni stiski

Angleško kraljestvo, o katerem se vedno lahko rečemo, da solnce v njem nikdar ne zaide, se trese v svojih temeljih. Iz vroče Indije prihajajo zagonetna poročila o snovanju neodvisnih vlad in Gandhi se sumljivo obotavlja skleniti sporazum, sluteč instinktivno še huje čase za britski imperij, g. R. Gibson, predsednik Avstralske zvezne banke, je izdal proglas na narod, naj se v času težke finančne krize, ki jo preživlja ta angleški dominijon, odzove k podpisu konverzijskega posojila, v svobodni irski državi se iz starega nasprotstva med katoličani in protestanti, to je med Irco in Angleži, zopet krešejo iskre in Anglija se nahaja radi finančne in gospodarske krize v času »emergency«, to je hude stiske; širili so se celo glasovi o grozečem finančnem bankrotu. Ze dejstvo samo, da je moral finančni minister Snowden govorice o bankrotu zavrniti kot smešne, je dokaz, da je finančna stiska res huda. V nevarnosti je temeljni steber britskega imperija — funt Sterling. Bogati na političnih izkustvih so angleški državniki znali prilagoditi svojo politiko v dominijonih in kolonijah novim razmeram, ki jih ustvarja evolucija podrejenih narodov, prav žentelmsko so se odrekli svetovni premoči v mornarici, temu glavnemu oročju angleške nadvlade v svetu, danes pa stoji pred težko nalogo, da rešijo drugo neobhodno sredstvo osvajajoče moderne politike, ki so se ga tudi Angleži vselej pridno posluževali, to je svoj denar, funt Sterling, ki je doslej veljal za najbolj zanesljivo valuto na svetu.

Naravno je, da je svetovna gospodarska kriza, ki se po vojni čedalje bolj zastruje, zajela predvsem angleško kraljestvo, ki črpa življenjske sokove po svojih dominijonih in kolonijah iz vsega sveta. Poleg tega Anglija ne pozna samo zadnje svetovne vojne, ki jo navadno navajamo v drugih državah kot poglavitni vzrok sedanje gospodarske stiske, temveč za njeno trgovino in gospodarstvo so neprestane revolucije na Kitajskem in vstaje v Indiji vprav usodne. V modernih ekonomiji so gospodarstva vseh narodov med seboj tesno vezana in polom gospodarstva enega naroda ne more ostati brez kvarnih posledic za gospodarstvo drugega, toda nobena država ni tako zainteresirana na svetovni politični in gospodarski konsolidaciji, kakor prav Anglija, in to radi pravkar omenjenega političnega in gospodarskega sestava. Angleška zunanja politika je res iskreno miroljubno usmerjena, ker jo narekujejo v resnici angleški interesi. Rešitev celotne gospodarske krize na Angleškem je torej odvisna predvsem od razvoja svetovne gospodarske krize in vsi poizkusi zadnjih angleških vlad, naj so to bile liberalna, konservativna ali delavska, da bi z reorganizacijo angleškega gospodarstva in s pomočjo raznih carinskih sistemov temeljito izboljšali gospodarsko stisko, so to potrdili.

V tem trenutku je v Angliji na dnevnem redu predvsem finančna kriza, recimo kriza državnih financ. Kot vzrok nedavnega padca funta Sterlinga se navaja ogromni državni primanjkljaj, ki bo po mnenju odbora za varčevanje znašal ob zaključku finančnega leta 120 milijonov funtov. Da je ta ugotovitev tako porazno vplivala na stanje funta Sterlinga, je umevno, ker se nahaja na Angleškem v obtoku poleg papirnatih bankovcev, ki jih krije Angleška banka zadostno s svojo zlato rezervno, ogromna vsota denarja, to je 275 milijonov funtov, za katere jamči država. Neurejene razmere v državnem gospodarstvu morajo neugodno vplivati na položaj funta.

Toda k izbruhu finančne krize na Angleškem je v veliki meri pripomogel tudi gospodarski polom v Nemčiji. V teku zadnjih petih let si je Nemčija izposodila v inozemstvu okoli 16 milijard mark. Ta denar so ji povečini dali Američani in Angleži. Medtem ko so Američani pošiljali v Nemčijo svoj lasten denar, so Angleži posojevali Nemcem povečini denar, ki so ga tuji kapitalisti, predvsem francoski, nalagali v angleških bankah. Ko se je pojavila kriza v Nemčiji, so francoski kapitalisti pričeli trkati na vrata angleških bank in zahtevali svoj denar nazaj. Angleške banke so zašle v hudo stisko, ker niso imele radi velikih naložb v Nemčiji na razpolago likvidnega denarja. Poseči je morala vmes Angleška državna banka, ki je odprla svoje zlate zaloge, in nastopil je nov odtok zlata v Francijo, ki je neugodno vplival na položaj funta Sterlinga. Angleži so Francozom očitali, da je bila akcija proti funtu organizirana v Parizu. Dokazati tega pač ni lahko. Dejstvo je, da je akcija guvernerja Angleške banke g. Montagua Normana v Ameriki za definitivno ertanje vojne odškodnine Nemčiji, s katero je Montagu Norman pripravil pot Hooverjevemu načrtu za enoletni moratorij reparacij, zelo razkačila Francoze in njih jim ne more šteti v zlo, ako ne dovolijo, da bi Angleži z njihovo vladno uganjlo v Nemčiji protifrancosko politiko, in ako so svoje vloge v Angliji dvignili. Francoski bankirji so na Angležem pač hoteli pokazati svojo moč. Že na londonski konferenci je Snowden prigovarjal Lavalu, naj bi Francija prevzela del angleških kreditov Nemčiji in Anglijo razbremenila, in sicer na ta način, da bi stavila na razpolago Angležem likviden denar, Laval je to navno ponudbo odbil. Boj med funtom in frankom je tu postel očitno. Angleži so morali z bridkim srcem ugotoviti, da je boj za premoč proti denarno boljše podprtemu nasprotniku s šepavim funtom nemogoč. Francoska in ameriška emisijska banka sta morali posoditi Angleški banki 50 milijonov funtov, da ta vrže funt. V tem je vsa tragika sedanje krize angleškega funta.

Sicer je imel Snowden prav, ko je dejal, da je smešno govoriti o državnem bankrotu. Preveč politične in gospodarske tradicije imajo Angleži za seboj, da bi si iz te zagate ne znali pomagati. Imajo pa tudi še dosti prihrankov v rezervi iz

Odstop madžarske vlade

Vlado je vrgla gospodarska kriza

Budimpešta, 19. avg. AA. Madžarska brzojavna agencija poroča: Na večerajnji seji je ministrski svet razpravljal o splošnem položaju in sklenil, naj vlada zaradi izrednih razmer poda ostavko. Zato je danes predsednik ministrskega sveta grof Bethlen ob 10 dopoldne odšel v avdienco k regentu Horthyju in mu izročil ostavko svojega kabineta. Regent Horthy je ostavko sprejel. Obenem je na predlog grofa Bethlena še dopoldne sprejel v avdienci bivšega ministra financ Teleckija, bivšega ministra za zunanje zadeve grofa Julija Karolyja, popoldne pa zastopnika vladnih strank Pavla Pestaya, predsednika krščansko-socialne gospodarske stranke ministra za socialno politiko dr. Ernsta. Po posvetu s temi politiki bo regent Horthy zavzel svoje stališče.

Budimpešta, 19. avg. Ž. Odkar je madžarska vlada izdala naredbo o izrednem finančnem kreditu, se je v političnih krogih vsak dan pričakovalo, da bo vlada grofa Bethlena odstopila. Vsi razlogi so govorili ne le za spremembo vlade, temveč za spremembo vsega režima. Bethlen je postal najbolj sposobne in vpeljane finančnike in politike v Parizu, da bi zaključili posojilo za Madžarsko. Francija je za to posojilo postavila nekatere pogoje in je Madžarska šele, ko je na iste pristala, dobila posojilo.

Zadnja gesta Bethlena

Budimpešta, 19. avg. Ž. O razlogih vladne krize se ne govori ničesar. Dejstvo je le, da je vlada sklenila snoči podati demisijsko in je bila danes ta predložena. Vest o demisiji se je razširila kakor strela po vsem mestu. Vsi politični listi komentirajo, da je to odličen korak za stabilizacijo madžarskih bank. Se pred demisijsko vlado je Bethlen napravil ta korak. Poslal je v Zenevo noto, v kateri prosi Držstvo narodov, da pošlje v Madžarsko finančne strokovnjake iz Anglije, Francije in Italije z nalogo, da proučijo, kje je investiran v

Madžarski inozemski kapital. Videlo se bo, da so posojila dobro in koristno naložena in brez dvoma sigurna. S tem korakom je hotel vladi napraviti zadnjo uslugo pred svojim umikom. Svojim prijateljem je grof Bethlen izjavil, da je s stabiliziranjem finančnih razmer v državi povrnil Madžarski gospodarsko življenje in zdaj mirne duše lahko gre.

Nasproti vladnim komentarjem pa govorijo socialisti, da je morala vlada podati ostavko zaradi zunanje politike, da se pa s tem ne bo menjal režim. Novi ljudje ne bodo drugi, temveč izvrševalci iste politike, ki jo je deset let vodil režim grofa Bethlena. Zato socialisti napovedujejo odločno borbo proti režimu in grozijo z odkritji o tem, kako je prišlo do spremembe. Drugače pa prevladuje mišljenje, da ne more biti niti govora o koalicijski in še manj o koncentracijski vladi. Vprašanje je, če bodo novi ljudje pokazali sposobnost v svojih resorih.

Grof Karolyi sestavlja novo vlado

Budimpešta, 19. avg. Ž. Kakor je vladna kriza hitro izbruhnila, tako hitro je bila tudi rešena. Ob pol 2 popoldne, to je tri in pol ure po jutranji demisiji vlade je predal upravnik Horthy mandat za sestavo vlade Karolyiju, ki ga je sprejel. Grof Karolyi se je takoj začel pogajati s politiki. Tako je bila končana desetletnica Bethlenove vlade. Grof Bethlen je v teku desetih let svojega dela dajal pravce vsemu političnemu življenju Madžarske. Regent Horthy je naprotil danes zjutraj Bethlena, da sestavi kabinet. Nekateri trdijo, da je bila to le Horthyjeva elegantna gesta, ker se je naprej zavedel, da bo Bethlen njegov predlog odbil. Bethlen mu je odgovoril, da preveč čuti breme desetletnega napornega dela in da potrebuje odmor. Rekel je nadalje, da ne bi mogel voditi državnih

poslov tako energično, kot je to vršil do sedaj, vsled česar je regentu priporočil, da poveri mandat profesorju Telekyju ali pa grofu Karolyiju. Horthy je najprej pozval Telekyja, ki pa je mandat odklonil in rekel, naj poveri mandat Karolyiju.

Nujna zahteva po demokraciji

Budimpešta, 19. avgusta. Ž. Grof Karolyi, ki je sprejel mandat za sestavo vlade, je takoj pričel pogajanja s predstavniki raznih strank. Vlada pričanja, da bo Karolyi sestavil vlado iz dosedanjih vladnih strank. Obstoji tudi mogočnost, da bo sestavil tudi koncentracijsko vlado. V vsakem slučaju bo naloga nove vlade, da izda potrebne zakone za finančno konsolidacijo, naka bo prišlo do čisto demokratskega režima. Vlada bo izdala nov volivni zakon s tajno in proporcionalno pravico glasu, naka bo razpisala volitve. Sestava nove vlade bo sestavljena po strokovnih sposobnostih. Bethlen ne bo šel v novo vlado. Iz njegove okolice se lansirajo vesti, da se bo umaknil iz političnega življenja in šel na odih.

Bethlen je šel zaradi protifrancoske politike

Berlin, 19. avg. Budimpeštanski dopisnik »Berliner Tageblatt« navaja kot vzrok odstopa vlade, da je Francija sama Bethlenovo odstop dal zadostno jamstvo za Franciji prijazno politiko v donavskih deželah. Sme se smatrati, da sedanja madžarska kabinetna kriza poleg drugega odgoarja tudi francoski želji, da bi bolje privezala Madžarsko k Franciji potem zboljšanja odnosov z državami male antante. Bethlen je moral iti zaradi svoje italofilske politike.

Gospodarsko zблиžanje Francije in Madžarske

Pred novo politično orientacijo naše sosede?

Budimpešta, 19. avg. tg. Na potu Madžarske v smeri že večkrat naglašane orientacije nasproti Franciji je bil storjen nov korak. Potem, ko so v zadnjem času tudi v parlamentu posebno socialni demokrati in madžarski legitimisti pozivljali vlado, naj poglubi odnose s Francijo in ki je tudi grof Bethlen naglašal, da so se odnosi med obema državama v zadnjem času zboljšali in da je upanje, da se nadaljnje zboljšanje, se smatra sedaj kot znak izrednega pomena, da se je med Francijo, ki se je pri madžarskem posojilu v znesku 3.5 milijonov funtov udeležila s 40%, in Madžarsko začelo še

Brüning zavrnil Hitlerjevo ponudbo

Berlin, 19. avg. »Völkischer Beobachter«, glasilo narodnih socialistov, je včeraj priobčilo senzacionalen članek, v katerem Hitler poziva dr. Brüninga, naj sprejme tudi narodne socialiste v vlado; moč narodnih socialistov je tako velika, da je vsaka vlada brez njih odšla v Nemčiji nemogoča. V članku je nadalje rečeno, da bi Brüning prav lahko stavil na razpolago nekaj ministrskih listnic Hitlerjancem, ko je vendar že ubral kurs na desno. — Na ta članek odgovarja danes »Germania«, znano glasilo centra, in odločna zavrača Hitlerjevo ponudbo. Ni res, trdi list, da bi dr. Brüning kdaj

večje zблиževanje. Kakor se danes objavlja poluradno, so se že pred tremi dnevi začela med francoskimi in madžarskimi delegati politična pogajanja za gospodarsko pogodbo. Francoska vlada namerava namreč prispevati v okvirju nove pogodbe k temu, da se bodo francoski kmetijski produkti prevzemali v Franciji. Na čelu francoske delegacije je francoski poslanik v Budimpešti de Vienne, na čelu madžarske delegacije pa minister Alfred Nickl. Do sedaj so že končali razgovore o splošnem okvirju pogodbe Sedaj pa gre še za tehnične podrobnosti.

krenil na desno. Vlada se sicer zaveda, kako huda bo letošnja zima zaradi grozeče brezposelnosti in je tudi pripravila načrt za pobijanje tega zla. Dolžnost vseh strank je, da jo podprejo pri tem delu. Stranki narodnih socialistov bo s tem dana prilika, da pokažejo svoj čut odgovornosti in centrum ne potrebuje v tem pogledu nikakih nasvetov. Hitlerjanci naj se nikakor ne napihujejo, ko je vendar ljudsko glasovanje v Prusiji pokazalo, da njihova moč naglo pada. — S tem je Hitler prejel zasluženo lekcijo.

Človeštvo se vadi, kako se bo z združenimi močmi uničevalo

Bologna, 19. avg. Tu se začne 26. avgusta velike zrakoplovne vojaške vaje pod poveljstvom generala Balbo. Vršile se bodo v coni severno in južno Apenin, vključno obal Tirenskega morja. Vajam bo prisostvoval tudi vojni minister, general Gazzera.

Zrakoplovi bodo razdeljeni v dve diviziji s štirimi brigadami, dvanajstimi oddelki, petindvajsetimi skupinami in trinajstdesetimi eskadrami, to je 600 aeroplanov vsega skupaj. K tem vajam so vpoklicani tudi rezervni vojniki in častniki aeronavti. Coma, kjer se bodo vršile vaje, je jako

zlatih časov in po teh namerava Snowden sedeti s primernim davkom. Odbor za varčevanje je vladni priporočil, naj zniža prispevek za brezposelne (40 milijonov funtov letno), drugi zopet govorijo, da bo vlada znižala plače učiteljem za 10 od sto; toda MacDonald je vse te nepopularne rešitve odklonil, ker bi sicer zapisal svojo stranko smrti, ko že danes grozi razkol. Verjetno je, da se bodo znižale plače ministrov in poslancem.

Položaj MacDonaldove vlade je silno težak. Toda za njegovo nasledstvo se opozicija ne poteguje. Čut odgovornosti pred narodom je pri angleških voditeljih tako razvit, da si ne upa voditelj opozicijske stranke izrabiti hude državne stiske v

težka, ker se nahaja nad goratim terenom Apeninov, kjer je pristajanje izredno težko. Aeroplani bodo napadali utrjeno luko Spezio, in sicer z eskadrami, ki bodo sledile druga drugi v številu najmanj 50 aparatov naenkrat.

Pri teh vajah se bo poizkusil nov način borbe z aeroplani, ki je sledeči: Aeroplani bodo leteli kolikor mogoče nizko nad zemljo, pri čemer bodo skušali, da se skrivajo za naravnimi ali umetnimi objekti, ki jih bodo na potu srečali. Krila bodo porbarvana po potrebi tako, da se ti aeroplani tudi iz višine ne bodo mogli izlahka spoznati. Te napa-

dalne eskadre aeroplanov sledijo natančno formaciji zemlje in med svojim letom na obe strani strelijo s strojinami. Dvigajo se nekoliko višje, pa spuščajo bombe s plini, ki sejejo pogubo in prodirajo v najbolj skrite kraje. Nad mesti Bologna, Firenze, Ferrara, Pisa in Turin se bodo vršili aeroplanski napadi, obenem pa se bodo mesta skušala braniti.

Za take ogromne in drage vaje najde fašistični režim vedno zadosti denarja.

Trst, 19. avgusta. Semkaj je dospel vojni minister general Gazzera. Po konferenci s poveljnikom tržaškega armadnega zbora in drugimi častniki se je podal minister na Kras, da pregleda čete, ki imajo tam »normalne« vojaške vaje. Minister je prisostvoval zboru vseh višjih častnikov tržaške divizije in se je potem podal v Ilirsko Bistrico.

Francija in Rusija sta postali prijatelji?

London, 19. avg. Tukajšnji politični krogi trdijo, da se je včeraj med francosko vlado in delegati ruske sovjetske vlade podpisal v Parizu pakt o nenapadanju, ki obvezuje oba pogodbenika do najbolj stroge neviratnosti za slučaj, če bi ena izmed obeh držav bila napadena od tretje države ali skupine držav. S to pogodbo — ako je resnična — je končana napetost med Francijo in sovjeti, ki je vladala od leta 1918 dalje.

Reka - opirališče sovjetov

Sušak, 19. avgusta. Ž. Na Reki obstoje že skladišča za rusko pšenico, ki pa se zelo slabo prodaja, ker ji konkurira madžarska pšenica, katere cena je mnogo nižja. Izgleda, da se dela na tem, da Rusija odobri znižanje cen tej pšenici, da bi lahko konkurirala vsej podonavski pšenici. V najkrajšem času bo otvoreno na Reki komisijsko skladišče za les, ki bo poslan iz Rusije. Predela so se že pričela. Te informacije prihajajo od ljudi, ki so dobro informirani. V gospodarskih krogih se z velikim zanimanjem pričakuje, če se bo ta konkurenca ruskega žita in lesa lahko izvedla.

Otvoritev Sobranja

Sofija, 19. avgusta. Ž. Novo otvoreno sobranje se bo sestalo jutri na svojo prvo sejo. Kralj Boris se je vrnil z letnega odmora iz Varne. Parlamentarni klubi so se že konzultirali. Za predsednika sobranja bo najbrže izvoljen najbogatejši človek Bolgarije, demokrat Stepan Stepanov.

Jugoslovanski izum

Split, 19. avg. Ž. Ing. prof. Franković, doma iz Vrbovskega, ki stalno živi v Zagrebu, je spopolnil sistem ladij brez vijakov. Pri svojih poskusih je imel velik uspeh. Včeraj je odpotovala posebna strokovna komisija radi ponovnih poskusov. Franković je prispel včeraj v Split. Po njegovi izjavi bo novi izum izzval popoln preokret v ladjedeljski tehniki ter je prepričan, da bodo ladje z njegovim izumom dosegle srednjo brzino 30 do 35 milj na uro.

Dunajska vremenska napoved. Severne Alpe: Začasno jasno z južnimi vetrovi in toplo. Vzhodne Alpe: Začasno jasno, verjetno nevihte. topla. Južne Alpe: Bolj oblačno, široko.

Framasonska ustava španske republike

Vse je svobodno - pod gotovimi pridržki . . . — Popolna ločitev Cerkve od države s konfiskacijo premoženja

Madrid, 19. avgusta. Včeraj je komisija, ki je izdelala ustavo nove španske republike, svoj načrt predložila konstituenti, ki bo o njem začela razpravljati najbrže v petek. Glavne določbe ustavnega načrta so sledeče:

Spanija je demokratična republika, v kateri »vsa oblast izhaja od ljudstva«. — Kastilščina je uradni jezik republike brez prejšnjega za one pokrajine, katerim bo država priznala avtonomijo. — Španska država je centralistična in bodo province ter občine direktno podvržene centralni oblasti, vendar pa lahko posamezne pokrajine, ki imajo posebno kulturno, zgodovinsko in gospodarsko obsežnost, kot posebna politična in upravna skupina v mejah španske države sestavijo avtonomen statut, ki ga pa mora država potrditi. Državno pravo je nad avtonomnim. — Državne vere ni. Vsa veroizpovedanja se smatrajo kot društva, podvržena splošnim zakonom države. Država v nobenem slučaju ne bo podpirala niti na kakršen že koli način favorizirala cerkva in verskih združenj. Država bo razpustila vse redove in njihovo premoženje nacionalizirala. — Odpravljeni so vsi plemiški naslovi. — Jamči se svoboda vesti in pravica veroizpovedanja in bogoslužja vsaki religiji na španskem teritoriju, ako je v skladu z javno moralno. — Vsak sme izražati svobodno svoje misli in naziranja in jih razširjati na kakršen že koli način brez predhodne cenzure. Nobena tiskana stvar se ne more konfiscirati brez odredbe kompetentnega sodnika. — Vsak državljani kateregakoli spola, ki je izpolnil 21. leto, ima volilno pravico. — Svoboda združevanja je neomejena. — Državni uradniki se smejo strokovno združevati brez škode za javno službo. — Delo je dolžnost in uživa posebno zaščito zakona. — Pounk je brezplačen, obvezen in laičen. — Ljudstvo izvršuje zakonodajno oblast po poslanski zbornici (kortesih), ki se izvolijo po splošni, enaki, tajni in direktni volilni pravici. Pasivno pravico ima vsak državljani kateregakoli spola, ki je prekočil 23. leto. Volilne pravice pa nimajo vojaki in pomorski aktivni službi. — Tudi predsednik republike se izvolijo po splošni, enaki, tajni in direktni volilni pravici v obliki plebiscita. Predsednik mora imeti nad 40 let. Za predsednika ne smejo biti izvoljeni tujci, čeprav bi imeli državljansko pravico, vojaki, duhovniki in člani bivših španskih vladarskih rodbin. Mandat predsednika traja šest let. Nihče ne more dvakrat zaporedoma biti izvoljen za predsednika. V slučaju odsotnosti, demisije ali smrti prezidenta ga nadomešča viceprezident, ki se

izvoli na enak način kakor prezident skupno z njim. Prezident republike imenuje in odstavlja svobodno predsednika vlade in ministre, ki jih le-ta predlaga.

„Temps“ svari špansko republiko

Pariz, 19. avgusta. Španski katoličani so zelo presenečeni, ker se je prvi ustavni načrt, ki je dolekal za vse cerkve paritetni sistem, zamenjal s paragrafi, ki so popolnoma v framasonskem smislu. Enako je presenetila določba, da je pouk laičen, dočim se je prej predvideval vsaj verouk po želji staršev. Ustava je sploh redigirana po starodavnem receptu liberalne buržoazije, ki pravi: »Vse je svobodno, izvzemiš, kadar vlada tega noče.« Tako določa ustava popolno svobodo združevanja, obenem pa odreja to svobodo cerkvenim redovom, in sicer celo tistim, ki se bavijo izključno s karitativnim delovanjem. Framasonski lože pa bodo mogle svobodno učiti svoje brezverske nauke. Smešno tudi izgleda, da je vlada, ki proglašala popolno svobodo udruženj, obenem v cel državi razpustila vse sindikalne organizacije. Dočim hoče država konfiscirati premoženje redov, ki zaradi prejšnjih konfiskacij, katere so se že izvršile pod starimi režimi, nimajo več veliko zemljišča, ampak večinoma le zgradbe, bolnišnice in šole, pa hoče vlada preskrbeti svojim bankirjem velik zaslužek pri petrolejskem, telefonskem in transatlantskem prevoznem monopolu, katere namerava v korist svojih prijateljev odpraviti.

Kakor smo že poročali, so škofje izdali pastirski list, v katerem energično obsojajo ta laični ustavni načrt. Ako bo ta načrt sprejet, se bo notranji položaj v Spaniji še bolj kompliciral, nego je. Treba je pomisliti, da katalonsko vprašanje kljub temu, da je nastopilo pomirjenje med centralno vlado in Maciem, še nikakor ni rešeno in da Katalonci slej ko prej vztrajajo na vseh svojih zahtevah. Revolucionarno razpoloženje sindikalističnega delavstva pa je slejkoprej tako veliko, da je vse vojaštvo v stalni pripravljenosti po vsej Spaniji. Vlada je zvišala tudi število orožništva. Macia je izjavil, da se ne bo vrnil iz Madrida, preden ne bodo dosežene vse katalonske zahteve. Zelo prekeren je tudi gospodarski položaj. Finančni minister računa s tem, da bodo dohodki tega leta končali z minusom 50 milijonov pezeta. Zato bo kljub

Predsednik je obvezan, da odslovi bodisi predsednika vlade bodisi kateregakoli izmed ministrov v slučaju, ako mu poslanska zbornica odreče zaupanje.

sklenjenim štednjam zelo težko vzdržati ravnotežje budžeta. Devalvacija javnih vrednosti je dosegla 25% narodnih dohodkov.

Značilno je, da svari špansko republiko pred sprejetjem proticerkvenih paragrafov ustave uradni organ francoskega zunanjega ministrstva »Temps«. »Temps« piše glede tega v uvodnem članku 17. avgusta, da bo »ločitev cerkve od države v svoji najostrejši obliki, ki predvideva nacionalizacijo cerkvenega premoženja, brez dvoma zanesla v republiko nov element nesoglasja. Ako je svoboda vesti osnoven princip za vsak liberalni in demokratični režim, potem nikakor ne sme služiti kot preteza za politiko preganjanja. V tako katoliški državi, kakor je Spanija, se ne more verski problem rešiti drugače kakor v duhu resničnega svobodoljublja in tolerance. Če se bo hotel novi španski režim vzdržati, ne bo smel tako zelo zadeti čustev prebivalstva in pa mogočne tradicije, kakor je to nameravano v ustavnem načrtu. Ako je ustava liberalna glede na individualno in društveno svobodo v vsakem drugem pogledu, mora biti liberalna tudi, kar se tiče vere in cerkve.«

Katoličani se bodo postavili v bran

Madrid, 18. avgusta. Izg. V Spaniji se je odprlo začetku kulturni boj. Katoliški listi so skušali v začetku po proklamaciji republike zavzemati nevtrarno stališče. Sedaj pa, ko je jasno razvidno iz postopanja večine poslancev in predložene ustavnega načrta, da republika hoče voditi proticerkveno politiko, so katoličani primorani k obrambi. Pastirski pismo, ki so ga izdali vsi nadškofje in škofje, pozivlja katoličane, da z vsemi zakonitimi sredstvi nastopajo proti veri sovražnemu stališču vlade. Vsi katoliški listi pozivljajo vse dobre katoličane na boj. »El Debate« izjavlja, da se nahaja Spanija v istem položaju kakor Mehika,

razsaja seveda tudi po ostalih okrajih poplavljenega ozemlja.

Kar se tiče tega ozemlja sploh, je narasla tudi reka Siang pri mestu Cangsa, ki je resno ogroženo. Poplavljeni so zdaj tudi okraj okoli velikega jezera Tungting, tako da število poplavljenih okrajev znaša sedaj 51. Tudi po reki Kiangsu plava brez števila človeških trupel in govede. Ker se je podrli veliki jezi v takozvanem Velikem kanalu, so vode razrušile tudi vsa selišča, hiše in gospodarska poslopja ob njem in odnesle vso žetev in krmo. V tem okraju je temperatura narasla na 100 stopinj Fahrenheitov in v Nankingu so zaradi neznozne vročine zaprli vse urade.

Vlada je opustila vsak poizkus, da bi poplavo zajela, ker je spričo stalnega naraščanja vode vsako delo v tem pogledu popolnoma brezuspešno. Oblasti so osredotočile resnično akcijo na to, da skušajo bežence izseliti v druge province. V provinci Wuhan ljudstvo trpi tudi zaradi pomanjkanja pitne vode. Ker namreč tu ni rezervarjev, se manj pa vodovodov in morajo ljudje črpati vodo s pomočjo koles, je prebivalstvo vsled poplavljenja vsega ozemlja ostalo brez pitne vode. Pač pa se i tu že širi kolera.

Poplava ogroža tudi glavno mesto province Honan, Kaifeng. To je posledica naraščanja reke Hvangho (Rumena reka) Zaenkrat je pri Kaifengu še drži, ako se pa razruši, bo Kaifeng prav tako poplavljen kakor je Hankov. V dveh okrajih province Santung pa je reka Hvangho poškodovala odnotni veliki jez in prebivalstvo mrzlično dela, da škodo popravi.

Iz Nankinga so odposlali veliko zdravniško ekspedicijsko z zdravili in cepili proti nalezljivim boleznim.

Niti število utonulih ljudi in živali niti obseg poplavljenega ozemlja se ne da kolikortoliko točno ugotoviti. Poplavljeni sta porečji Jangeekiang in Hvangho (Rumena reka). Ozemlje, poplavljenost zaradi porušitve jezov Rumene reke, obsega okoli 30 milijonov oravov zemlje, obseg poplavljenega ozemlja porečja Jangeekiang pa je mogoče desetkrat večji! Brezprimerno večje pa je tu tudi število ljudi, ki je utonilo ali pa dozdaj že pomrlo radi gladi in epidemij.

Splošna sodbja je, da je katastrofa, ki je zadela dolino Jangeekiang najhujša, kar jih pominja večstoletna zgodovina Kitaja.

Kitajska vlada je vprašala vlado Zedinjenih držav severne Amerike, koliko blavov žita bi mogla kreditirati, da se odpomore bedi prebivalstva porečja Jangeekiang in Rumene reke.

Skof Berutti, ki upravlja vikariat v Pengpu na severnem Kitajskem, poroča v pismu na svoje v Bielli v Italiji, da je tudi Pengpu poplavljen. Iz tega je sklepato, da je poplavljen tudi del severnih provinc, o čemer dozdaj še ni bilo ničesar znanega. Skof piše, da vode odnašajo na tisoče mrličev, da so začeli po kmeth in mestih ropati vojniki in četniki in da bo prebivalstvo, ko bodo čez tri mesece vode upadle, izročeno še hujši bedi.

Seja Narodne banke

Belgrad, 18. avg. Z. Izvršni odbor uprave Narodne banke je imel včeraj popolno sejo, na kateri sta prisostvovala oba viceguvernerja dr. Cingirja in Djordjevič. Pri tej priliki se je razpravljalo posebno o vprašanju valutne in kreditne politike Narodne banke. — Dovoljen je potreben krediti za posredne podružnice v cilju, da bo sezonska kampanja čimbolje uspeša.

Wagnerjevski festival

Bayreuth, 19. avgusta. AA. Z vseh strani sveta prihajajo pohvalna poročila o torkovnem prenosu slavnostne predstave Riharda Wagnerja opere »Tristan in Izolda«. Dvesto radijskih postaj v Evropi, Ameriki in severni Afriki je odadajalo opere, ki so jo prenašale po emisiji kofinske in berlinske radijske postaje. Po poročilih, ki jih je dobila nemška radijska družba, je bil sprejem v vseh evropskih državah povsod popolnoma nemoten, tako da so stotisoči poslušalcev lahko imeli lep užitek. Nemška radijska družba je za dovoznice prenosa plačala Bayreuthu 30.000 mark.

Letošnji festival se konča nocoj s predstavo »Parsifal«, ki je ba dirigiral Toscanini.

Narvalni veliki finančni krizi, ki vlada v Nemčiji, je festival doživel popoln uspeh. V Bayreuthu se je bilo zbralo nad 10 tisoč ljudi, ki so prišli iz vseh koncev sveta.

Nov nuncij za Češko

Rim, 19. avgusta. Izg. V rimskih dobro informiranih krogih se žuje, da je papežev nuncij Ciriact ne bo več vrnil na svoje mesto v Prago. Za novega nuncija v Pragi je določen msgr. Borgoncin Duca.

Seja belgr. industrijske zbornice

Belgrad, 19. avg. 1. Pod predsedstvom g. ravnatelja Bailonija se je vršila seja industrijske zbornice. Na seji se je po večini razpravljalo o aktualnih industrijskih problemih. Po daljši razpravi so sklenili, da se industrijska zbornica pridruži stalni obrtnikov, ki so proti temu, da v naši državi zgradi tvornico Bata, ker bi s tem veliko število naših obrtnikov izgubilo delo. Ena od največjih težkoč, s katero se bori domača industrija je ta, da ne dobi zadosti dolgoročnih kreditov, kar ima za posledico, da poleg najboljših volje domača industrija ne more konkurirati z inozemskimi tvrdkami, ki uživajo mnogo bolj povoljne kredite. Sprejet je predlog, da se pošlje finančnemu in industrijskemu ministru prošnja, da bi Narodna banka kreditirala naša podjetja in da jim ne jemlje kredite ravno sedaj, ko so istih najbolj potrebna. Nato se je razpravljalo o dumpingu. Zbornica je dobila poročila, da se dumping v naši državi še vedno čuti, ker se uvaža še vedno blago kljub prepovedi, ki je bila izdana. Blago se uvaža na ta način, da se glase dokumenti na ime kake druge države, tako da je kontrola popolnoma nemogoča. Radi tega se je sklenilo, da se zahteva povišanje carin na blago in s tem onemogoči dumping. Nadalje se je razpravljalo o trgovinskih pogodbah. O pogodbi z Avstrijo, ki v glavnem samo revidira prejšnjo pogodbo. S Češkoslovaško je bil sprejet le dopolnilni sporazum glede tarifnega dela. Bistveno obsežnejše obseg pogodb so ugodnosti, ki sta jih Avstrija in Češkoslovaška dala jugoslovanskim agrarnim proizvajalci žitu, sadju in živilni. Z ozirom na predstoječo revizijo trgovinskih pogodb z Nemčijo in Italijo je zbornica pripravila potreben material in ga poslala trgovinskemu ministru. Končno je bilo vzeto v vednost obvestilo o organizaciji prometnega ministarstva. Z novo uredbo bo regulirano vprašanje tarifnega odbora.

Tobačnim upokojevcem in upokojenkam!

Glasom odloka, katerega je prejela uprava tobačne tovarne od uprave monopolov dne 18. avgusta, je sedaj prevedba kronskih pokojnin v dinarske končnoveljavno rešena. Razlike se bodo izplačale vsem upokojevcem in upokojenkam od leta 1927 dalje, torej za štiri leta nazaj. Izplačevanje teh razlik se prične v kratkem. Okrog 1. septembra bo prejelo prvih 50 upokojevcem in upokojenkam izplačano razliko. Ostalim se bo izplačevalo po etapah, vendar pa bodo v kratkem času prišli vsi na vrsto. Za izplačilo razlik ni potrebno delati kakih posebnih prošelj, kakor to gotovi ljudje pripovedujejo upokojevcem in upokojenkam. Vsem upokojevcem in upokojenkam sporočamo, da se tudi ostalo vprašanje ureditve pokojnin približuje rešitvi in da bo po sedanjih izglelih pričakovati zadovoljive rešitve.

Dolga, mukepolna in vztrajna borba tobačnih upokojevcem ni ostala brez uspeha.

Za Društvo tobačnih upokojevcem in upokojenkam: Uršula Katauer.

Tenis-tekma

Pörschach, 19. avgusta. AA. Tu je bila zadnje dni prva meddržavna tenis-tekma med Avstrijo in Jugoslavijo. Avstrija je postavila močno moštvo igralcev Eifermann, Matejke, Hebertleja in Kienzeljuniorja. Za Jugoslavijo sta igrala naša znana igralca Schäffer in Kukuljevič. Tekmovanje je deloma motilo slabo vreme. Tekmam je prisostvovalo nad tisoč gledalcev. Med gledalci je bil tudi jugoslovanski generalni konzul v Celovcu G. Milošević. Tekme so bile v tem-le redu:

V soboto sta igrala Schäffer in Eifermann 6:2, 5:7, 2:6, 6:3 in 6:2.

Matejka je potkolal Kukuljeviča s 6:2, 6:2, 6:1.

Stanje je bilo 1:1.

V ponedeljek je bila double igra Schäffer-Kukuljevič: Hebertle-Kienzel-junior: 6:8, 8:6, 6:2, 6:0. Nato je Matejka premagal Schäfferja s 4:6, 6:0, 6:0 in 6:4.

Stanje je bilo 2:2.

Danes je bila odločilna singl-partija. Kukuljevič je premagal Eifermann po 5 setih s 3:6, 4:6, 6:4, 6:4 in 6:3.

S tem je Jugoslavija zmagala s 3:2.

Gledalci, ki so prisostvovali tekmi, so ugotovili, da je Jugoslavija napravila v tenisu velik korak naprej. Zmaga Jugoslavije je tem pomembnejša, ker je znano, da ima Avstrija močne tenis-igralce. Najlejša je bila igra jugoslovanskih igralcev v doubleu. Tempo je bil peklenski. Stari avstrijski prvak Kienzel-senior je izjavil, da je Jugoslavija v kratkem ena najmočnejših tenis-moštev v Evropi.

Toronton, 19. avgusta. AA. V Ontariu je strmoglavilo letalo na trg. Štiri osebe so bile ubite.

K notici: »Tramvaj povozil žensko poročno naknadno: Ponesrečenka se piše Hatner Marjana, zasebnica, stanujoča v Mišičevi ulici št. 21, stara 91 let in je v bolnici vsled poškodb umrla.

Zatekel se je mlad pes, sive barve s črnim gobcem in repom. Lastnik ga dobi v Rožni dolini 5-VII.

Sklepi baselske konference

Šestmesečni moratorij - Inozemski upniki dobe zanesljiva jamstva nemške vlade

Basel, 19. avg. tg. Poročilo odbora strokovnjakov, ki je bil imenovan po priporočilu londonske konference, je bilo davi v prvih jutranjih urah podpisano skupno s določbami dogovora o moratoriju. Iz zelo obširnega poročila naj omenimo predvsem enega izmed najvažnejših odstavkov, ki se tiče dogovorov v moratoriju. Tu se navaja: »Na naše povabilo so se sestali zastopniki inozemskih bančnih skupin z zastopniki nemških bank v Baslu in so se po petdnevni razpravi zedinili na to, da se krediti podaljšajo, kar se priporočila številnim upniškim bankam in bankirjem. Ta načrt predvideva, da se krediti, dovoljeni nemškemu dolžniku, v sedanjih celokupni vsoti podaljšajo za šest mesecev, računano od dneva podpisa pogodbe. Neposredno med nemškimi dolžniki in inozemskimi upniki se bodo sklepale posamezne pogodbe po enotnem vzorcu. Dasi vsebuje pogodba čisto določena jamstva, temelji vendarle v bistvu na medsebojnem zaupanju. Popolnoma upoštevač dejstvo, da je v lastnem interesu vseh, da se ohrani stabilnost nemške marke na poseben način, so se inozemski upniki z nemškimi dogovorili, da se ima takoj oprostiti samo en del tujih dobroimetij v marki (20 odstotkov), dočim se ima ostanek oprostiti šele tekom trajanja pogodbe. Načrt predvideva dalje dve obliki dodatnih zavarovanj za udeležene upnike. Na eni strani se ima jamstvo dolžnikov bank spovalniti z neposredno obvezo zadnjih kreditov na borzi, na drugi strani pa se uvideva, da nemška zlata diskontna banka v gotovih mejah prevzame nasproti inozemskim upnikom jamstvo in s tem s svojimi aktivami in krediti izdatno zboljša kvaliteto obvez. Predvideva se, da se bodo potom vladnih naredb ali na drug način dala jamstva za to, da bodo inozemski upniki nemških bank uživali isto varstvo kakor upniki, ki bivajo v Nemčiji.

Da se odstrani težkoče, ki bi lahko nastale zaradi tolmačenja te pogodbe, se je mednarodna

reparacijska banka v Baslu na željo vseh udeležnih strank in z ozirom na svojo mednarodno nalogo izjavila za pripravljeno, sklicati odbor, ki naj bi imel pooblastilo za tozadevno postopanje. Ta pogodba se ne tiče neposredno nekaterih drugih kratkoročnih nemških dolgov, posebno ne dolgov dežel in občin, ki znašajo 355 milijonov mark. Tozadevni sklepi, kakor tudi o prolongacijah takih obvez, se bodo obravnavali med posameznimi upniki in dolžniki.

Berlin, 19. avgusta. Izg. Zaključek baselskih pogajanj se smatra v uradnih berlinskih krogih v toliko kot nezadovoljiv, ker se je dosegla samo provizorična rešitev. Po tem zaključku pa je mnogo možnosti. Glavni uspeh je vsekakor potreba, da se reparacijsko vprašanje uredi na novo, kar je tudi prišlo do izraza v poročilu. Najvažnejše vprašanje pa je v tem trenutku vprašanje kredita. Pri tozadevni razpravi sta se pokazali dve možnosti za nemško samopomoč: 1. da se prodajo nemška aktiva v inozemstvu, 2. da se nemška zunanja trgovina forsira, obenem pa zavira uvoz. Prvo točko je baselska komisija sama odklonila, ker so inozemske kapitalizacije neobhodno potrebne za redni razvoj nemške zunanje trgovine. Potenciranje nemške zunanje trgovine pa vsebuje tudi za druge države veliko nevarnost, ki bi druge države lahko ob pojačnem nemškem eksportu zaradi nižjih cen trpele resne zgube. Ostane torej samo pot mednarodnega sodelovanja.

Ce niso hoteli dovoliti dolgoročnih kreditov, se je zgodilo to predvsem iz dveh razlogov: 1. zaradi političnih napetosti, ki obstojajo tudi še danes med upniškimi državami in Nemčijo, in 2. javna in prvatnopravna bremena Nemčije, ki so previsoka, da bi mogla Nemčija na zunaj veljati za vredno kredita.

Obenem pa je zavladala neznozna vročina in termometer kaže 97 stopinj Fahrenheitov. Prebivalstvo, ki mora prenašati mokroto udarajoče vode, katere je poplavlila vse pritliče, trpi zdaj še od žgočih žarkov. Vrhtega neprestano izbruhajo požari zdaj tu zdaj tam. Ljudje pa se tudi sila boje, da ne bi kljub čuječnosti vladnih čet udrli po vodnih poteh v mesto in okolice rdeči komitaji in začeli pleniti pa uničevati, kar je še ostalo. Po notci vlada zaradi poplave električne centrale popolna tema, akzi katere rezke odmevajo kriki ubogih ljudi, ki beže iz ruševin se biš. Preskrba gladujočih bežencev je skoro nemogoča, zaradi mokrote in vročine, obenem pa narašča kolera, ki

Vode se ne ustavijo

Voda in solnce, vse se je združilo, da pokosi kitajsko ljudstvo - 100 stopinj Fahrenheitov - Groze še roparji - Vsaka akcija zaman - Kolera

Šanghaj, 19. avg. Ker je reka Jangeekiang narasla za 52 čevljev, tako da je preplavila električno centralo, je gorje v mestu Hankov nepopojno. Japonci, ki so dolgo časa junaske vtrajali v svojem delu mesta in skušali zajeziti vode, so zdaj prisiljeni, da se umaknejo. Tudi v evropskem delu mesta se je podrla več visokih, na evropski način zidanih poslopj, ne da bi bilo kaj človeških žrtev. Drugič pa je v kitajskem delu. Tu so vode v zadnjih treh dneh zopet razrušile nešteto hiš, ki so pokopane pod seboj na tisoče stanovalec. Reka je potopila na tisoče in tisoče beguncev, ki so se skušali nastaniti na dozdaj še neporušenih jezovih, nasipih in sipinah, ter jih odnaša s seboj.

Obenem pa je zavladala neznozna vročina in termometer kaže 97 stopinj Fahrenheitov. Prebivalstvo, ki mora prenašati mokroto udarajoče vode, katere je poplavlila vse pritliče, trpi zdaj še od žgočih žarkov. Vrhtega neprestano izbruhajo požari zdaj tu zdaj tam. Ljudje pa se tudi sila boje, da ne bi kljub čuječnosti vladnih čet udrli po vodnih poteh v mesto in okolice rdeči komitaji in začeli pleniti pa uničevati, kar je še ostalo. Po notci vlada zaradi poplave električne centrale popolna tema, akzi katere rezke odmevajo kriki ubogih ljudi, ki beže iz ruševin se biš. Preskrba gladujočih bežencev je skoro nemogoča, zaradi mokrote in vročine, obenem pa narašča kolera, ki

Mladeniški tabor pri Sv. Treh Kraljih v Sl. goricah

bo prihodnjo nedeljo po sledečem vspredu: Mladenci iz dekanije Sv. Lenart v Slov. goricah in iz sosesčin pridejo v procesijah in v skupinah do pol 10. k župnijski cerkvi Sv. Benedikta, od koder gredo v veliki procesiji na hriček k romarski cerkvi Sv. Treh kraljev.

Ob 10. pridiguje mladencem č. g. Marko Kranjc. Po sv. maši bo v društveni dvorani veliko mladeniško zborovanje z govori č. g. Marka Kranjca, Mirka Geratiča in mladencev iz posameznih župnij. Ob pol 3. kratek govor in slovesne večernice, nato športne tekme in odhod.

Tabor je posvečen proslavi 1500-letnice efskega koncila in desetletnice vladanja našega južnega kralja in bo močna manifestacija verske, narodne in državne misli naše moške mladine. Po vseh župnijah vlada živahno gibanje za najboljšo udeležbo. Mladi junaki, člani Marijinih družb, apostolstva fantov, fantovskih odsekov, fantje blagega srca, vsi na veselo svidenje v nedeljo pri Sv. Treh kraljih v Slov. goricah! Istočasna tabora tukaj in pri Sv. Juriju ob Ščavnici naj bosta glasen dokaz, kako živahno se gibljejo mladenci v Slov. goricah, od koder je pred tridesetimi leti izšlo mladeniško gibanje.

Tabor trezne mladine in treznih delavcev na Kumu

Za treznostne dneve na Kumu vlada povsod med vsemi sloji, zlasti med delavci in študenti veliko zanimanje. Srednješolci in akademiki bodo zborovali v petek in soboto, 21. in 22. avgusta t. l. in določili program za bodoče šolsko leto. Okraskali bodo Kum z zastavami, napisali, zažigali bengalični ogenj in velik kres v petek in soboto zvečer ob 9, ki bo viden po vsem Posavju. Zasavju in Dolenjskem. V nedeljo bo šest sv. maš in pridig, ena hrvaška. Po cerkvenem opravilu bo zborovanje o treznosti akciji v Dravski banovini. Govorili bodo: g. svetnik Kalan in g. Leopold Puhar iz Ljubljane, profesor Čajnar iz Maribora, profesor Pavlič iz Celja, vikar Zalar iz Hrastnika, dr. Nick, dr. Mikš, dr. Oberšič iz Zagreba. Zagrebčani pridejo z godbo in narodnih nošah že ob treh zjutraj v nedeljo v Trbovlje in gredo med sviračjem godbe na Kum. Celjani in Ljubljanci pridejo ob 6 v Trbovlje. Posavje in vsa Dolenjska govori: »Mi vsi imamo pogum — in gremo 23. avgusta na Kum.« Če bo vreme lepo, bo to ena izmed najzanimivejših prireditvev letošnjega leta. Zato pozivamo vse idealne študente in planince, delavce in gospodarje, železničarje in rudarje, naj pridejo 23. avgusta na Kum. Polovična vožnja je dovoljena.

Delavska zbornica in podpiranje brezposelnih

Z ozirom na težkoče pri ocenjevanju posameznih prenosov za nezaposlene podpore bo izplačevala zbornica odslej za nezaposlene podpore načeloma le s posredovanjem uradov, ki poznajo bolje razmere prosilcev, to je s posredovanjem javne borze dela, bratovskih skladnic in večjih občin. Vsa sredstva, ki jih je namenila zbornica za podpiranje nezaposlenih, se bodo predokazovala v bodoče tem uradom. Prosilce, ki prihajajo v bodoče na Delavsko zbornico, se ne bodo reševali pri zbornici, temveč odstopale organom, med katere bo razdelila zbornica svoja sredstva za podpiranje nezaposlenih.

Bratec ustrelil sestro

Horjul, 18. avgusta 1931.
Devetletni France Potončnik iz Zagorice pri Horjulu in njegova sestra triletna Stana sta se včeraj dopoldne igrala na podstrešju. Fantek je nekje iztaknil nabit šestcevni revolver in sam Bog ve, kako se mu je orožje sprožilo. Kroglja je prestrelila Stani desno lice in šla skozi pri ušesih. Na močan strel so prihiteli nekateri sosedje in nudil se jim je grozen prizor. V veži je vsa v krvi ležala deklica, ki jo je Francek, tudi sam ves krvav, v naročju prinesel iz podstrešja. Ubogi otrok se je skoraj tri ure boril s smrtjo, a vendar ostal ves čas pri zavesti. Stana je prosila mrzle vode. Nič ni tožila, samo k mami v naročje bi rada šla. A mame ni bilo doma. Ko pa je prišla, je bila tako obupana, da je ni mogla vzeti. Francek pa je bil tudi tako preplašen, da ni mogel dati besede od sebe. Nemo je zrl na svojo malo sestro, ki je, vsa v belih rožicah, spala na mrtvaškem oderčku.

Tudi fantka je sunek samokresa precej ranil na ustih, da je zelo krvavel.

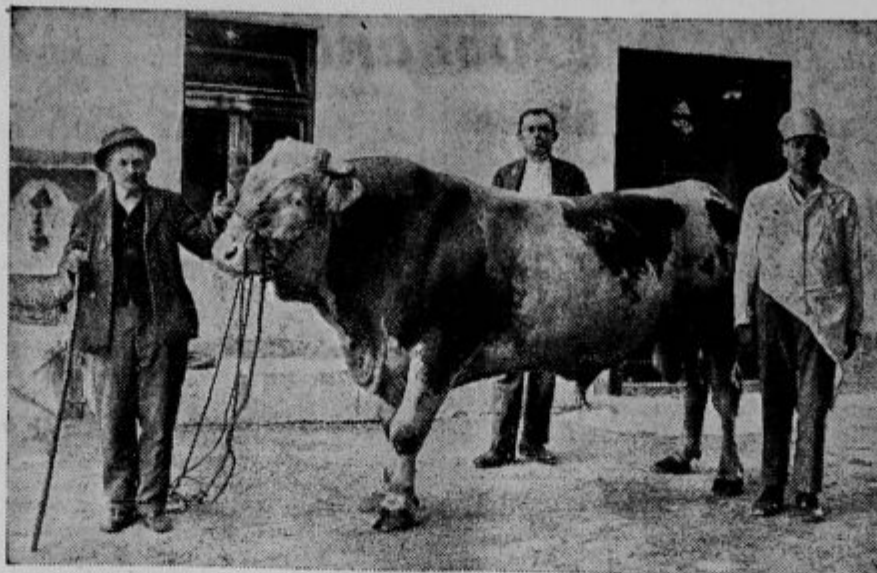
Zagonetna smrt mladega kovača

Novo mesto, 18. avgusta 1931.
V ponedeljek, 17. avgusta je v Jami pri Dvoru pri Žužemberku umrl v velikih mukah 25-letni kovač S. Vokač na posledica zadobljene rane na glavi. Ali se je zgodila nesreča ali zločin, do sedaj še ni ugotovljeno, ker je bil rajni Vokač večinoma v nezavesti, pač pa bo to razjasnila morda preiskava, ki jo je uvedlo ondotno orožništvo. Svar pa je bila sledeča: V noči od 9. na 10. avgusta se je peljal rajni Vokač s kolesom iz Ambrusa proti domu, naslednje jutro pa so ga našli ljudje v Bugdinji vasi težko ranjenega ob cesti v mlaki krvi, naslonjenega na obcestni kamen. Bil je nezavesten. Na zadnji strani glave mu je zevala široka rana. Odnegli so ga domov, domači so takoj poklicali dva zdravnika, in sicer iz Žužemberka g. dr. Smoleta in g. dr. Fedrena iz Stične. Oba zdravnika sta izjavila, da je dobil rano od močnega udarca, ali vsled padca ali pa ga je kdo udaril. Vsled rane je nastopilo vnetje možganske mreže. Če ozdravi, mu bodo odpeli živci oziroma celo telo na oni strani, na kateri se nahaja rana. Seveda sta takoj nudila zdravniško pomoč.

Mladi močni kovač je ostal v domači oskrbi in bil večinoma ves čas v nezavesti. Le od časa do časa se je malo zavedel, a se ni mogel spomniti ničesar drugega, kakor da je dobil udarec v glavo, na kakšen način se pa ni mogel spomniti. V času, ko se je zavedel, ga je g. kaplan tudi previdel. Ker je bilo vse to tako zagonetno, so pričeli ljudje sumničati, da je bil najbrže napaden, češ, da je rajni Vokač že dostikrat rekel, da ima dva sovražnika, ki sta mu obljubila maščevanje. Vsled teh sumničanj je bilo že nekaj oseb aretiranih.

Pokojni Vokač je bil, kakor trde ljudje, najboljši kovač cele Suhe krajine in si je letos spomladi uredil veliko kovačnico in pred par tedni najel par pomočnikov, hoteč tako mirno izvrševati svojo obrt. Toda nagla zagonetna smrt mu je pretrgala nit življenja v najlepši dobi. Staršem, katerih edinec je pokojni bil — kajti pred leti je ugonil starejši sin — in katerim je drugi sin tako tragično umrl — naše globoko sožalje.

Namesito venca na grob pokojnega ing. Widra daruje tvrdka Dukič in drug v Trbovljah 300 Din za najrevnejše rudarje in Hudi jami.

Kmet Koščak v Grosupljem je vzredil 1017 kg težkega bika, ki sta ga te dni kupila in zaklala mesarja Sitar in Levec iz Ljubljane.

Po čem ubogi kmet prodaja živino

Kontrolirajte cene mesarjev v korist kmeta in konzumenta

Ljubljana, 19. avgusta.

Po uradni agenciji je včeraj centralna vlada razglasila, da upravne oblasti nimajo pravice maksimirati cene živin, pač pa nadzorovati cene in slučaj kršenja zakona o pobijanju draginje prijaviti sodiščem in političnim oblastem. To je povsem v redu in tako bi moralo vedno biti. Res je, da n. pr. tržna nadzorstva nimajo pravice maksimirati cene, pač pa ovajati sodišču vse, ki prodajajo živila po pretirani ceni. V Ljubljani je n. pr. tržno nadzorstvo določilo cene sporazumno z mesarji. Tako mu je bila prihranjena kontrola, ni pa bilo treba tržnemu nadzorstvu mesarje tudi ovajati. Povdariti pa moramo, da so bile te sporazumne cene, da so presežale predpisane meje in so že same na sebi pomenele kršitev zakona. V javnosti in do državnega pravdnika pa je s tem nastalo razmerje, v katerem so se cene gerale kot od oblasti priznane cene. S tem je bila javnost uspana, ker se je zanašala na tržno nadzorstvo misleč, da te cene odgovarjajo dejanskim razmeram in da so jih določili strokovnjaki. Dejansko pa te cene te avtoritete niso zaslužile, ker jih niso določili nobeni strokovnjaki. Tržno nadzorstvo nima namreč prav nobenega strokovnjaka, ki bi mogel določiti kalkulacijo cen in jih s tem sproti regulirati.

Ali ni čudno to za Ljubljano, tretjo prestolico države, da v njej ni nikogar, ki bi mogel strokovnjaško nadzirati cene na trgu? Spominjamo se, da je tržno nadzorstvo ovadilo zeljarje, čeprav zelje ni tako važna hrana, kakor meso. Tedaj je tržno nadzorstvo napravilo mestnemu prebivalstvu slabo uslugo. Zeljarji so namreč prodajali zelje drugam. Mesarjev se pa tržno nadzorstvo ni upalo nikoli ovaditi, ker tudi nikoli ni moglo določiti na strokovnjaški način zmernih cen mesa. Hvala Bogu, je sedaj centralna vlada sama opozorila tržno nadzorstvo na njegovo dolžnost, da ovaja vse, ki bi predrago prodajali. Seveda si bo morala mestna občina preskrbeti zato tudi strokovnjaka, ki je kvalificiran za ta posel. Tržno nadzorstvo tudi ne bi smelo več določati cene mesa sporazumno z mesarji, temveč bo moralo vsakega mesarja, ki bo meso predrago prodajal, takoj ovaditi sodišču in državnemu pravdniku.

Mesarji ne bodo v tem slučaju imeli več interesa, da bi pritiskali na kmeta in umetno znižavali ceno živi teži, zakaj čim dražje bodo plačali živino, tem boljše bodo tudi njihovi dobički, zakaj zakon o pobijanju draginje pozna samo stalen procent

dopustnega dobička. Če bi, recimo, mesar kupil vola prve vrste po 5.25 Din, bo smel prvovrstno meso prodajati kvečjemu po 12 Din. Če pa bo kupil vola po 7 Din, bo smel prodajati meso kvečjemu po 15 Din, v drugem slučaju bo mesarjev dobiček večji. Tržno nadzorstvo pa bo moralo vsakega mesarja, ki prekorači ta procent, brezpogojno ovaditi. Policija in tržno nadzorstvo sta sedaj torej uradno obveščena o svojih dolžnostih.

Od sedaj dalje je potrebno, da kmetski župani pošiljajo bankski upravi točen seznam prodajalcev živine, njihovo vrsto in ceno ter ime kupcev. Tako, da bodo mogle upravne oblasti točno kontrolirati, počem je mesar živino kupil in počem je prodajal meso, ter vsak slučaj neprimerno visokega dobička ovaditi. Na ta način bo moglo tudi tržno nadzorstvo ugotoviti kupno in prodajno ceno ter razliko med obema. Vsako uradno klanje živine je nepotrebnost, ker ima banska uprava že točno kalkulacijo za živino, kajti bolnišnica je klala do aprila letos v lastni režiji.

Dnevno prihajajo zaradi cen mesu in živine na naš naslov pritožbe s strani konzumentov in kmetov. Govejce meso prodajajo n. pr. mesarji v Ljubljani po 16 Din I. vrste. Ta cena, na katero so znižali meso ljubljanski mesarji šele po protestih našega lista, poprej je bilo namreč po 18 Din, pa je še vedno previsoko in spada tudi še vedno pod paragraf. Cena govejemu mesu bi smela biti kvečjemu 12 do 14 Din za kg. Dogajajo se pa slučaj, da nekateri mesarji prodajajo meso še vedno po stari ceni v nadrobni prodaji. Tako vemo za slučaj, da je stranka kupila pol kg govedine in je plačala zanj 9 Din. Mesarji so celo včasih tako — recimo — ne previdni, da pošiljajo celo račune, v katerih računajo meso po stari ceni.

Nepojmljivo visoke so cene telečjemu mesu. Mesarji prodajajo telečje meso brez kosti kar po 32 Din za kg. Pa vendar tele nima, kakor vemo, nikoli več kosti, kakor 30%, pravtako mora tržno nadzorstvo paziti tudi na priklado, ki jo dajejo mesarji govejemu mesu. Več kot 20% kosti ne sme mesar nikoli dodati govejemu mesu, ker več odstotkov kosti gotovo nima goveja živina.

Kratko pa odločno apeliramo v imenu kmetov in v imenu konzumentov na vsa županstva, na tržna nadzorstva, na orožništvo in na policijo: Kontrolirajte cene živini, kontrolirajte cene mesu in ovajajte vse kričeče slučaje draginje. To je vaša dolžnost, kakor je opozorila centralna vlada sama!

Redki gostje v naši domovini

Angleški vzgojitelji v Bohinju

Bohinj.

Ze tretji teden biva v Bohinju 35 angleških učiteljev t. j. učnih oseb vseh vrst, od osnovne šole do univerze. Prišli so pod vodstvom gospoda Edwardsa, profesorja na nottinghamski univerzi, prijatelja našega učenjaka Janka Lavrina, profesorja na istem vseučilišču. Navedena skupina se je naselila v hotelu Sv. Janez, ki je pač najgostoljubnejše središče lepega Bohinja. Nad vse ljubeznivo vodstvo hotela je gostom odkazalo nekoliko prijaznih prostorov, od katerih se je mala obednica spremenila v študijsko sobo, kajti gostje, ki hočejo kolikor mogoče temeljito preštudirati Bohinjo in sosedno gorovje, so tod razobesili zemljevide Julijskih Alp in Jugoslavije, razne statistike in črteže. Da se lažje posvete svojemu poslu, so se razdelili v svoje predmetne skupine. Le zvečer se spomnijo svoje daljne domovine, ko skupno prepevajo domače pesmi.

Deževni avgust sicer ni naklonjen našim gostom, kar pa jim vesolja in navdušenja kar nič ne more kaliti in globoko so vzljubili našo lepo prirodo. Dasi redkobesedni, se vendarle ne morejo vzdržati, da tedaj, ko stoje ob zahajajočem soncu, vpričo žarečih gora in neba ne bi vzklili od občudovanja in nekateri so žareče priznali, da ljubijo naše gore in da nas blagrujejo. Glasika lepote naših planin, gospa Copeland, je seveda glavna organizatorica izletov. Njej pa stoje ob strani kot vodniki angleške družbe gospodje Kermauner, Kunaver, Oster in Sinkovec. V njihovem spremstvu so obiskali že zanimivo Uskovnico, lepo Crno prst, strmo Mojstrovko, ponovnokrat dolino 7 triglavskih jezer in vse krasne doline ob Savi Dolinki. Dve skupini sta se povzpeli tudi na Triglav, ena od teh celo po Tominškovi poti, ki, dasi začetnikom, Angležem ni delala nikakih preglavic. Z njenih strmin so nemoteno in globoko zadivljeni gledali v osrčje naših krasnih gora. Triglavovi veličini, prelestni krasoti zasnežene škrlatice in njenim sosedom se niso mogli dovolj načuditi. Na ledeniku je družbo zajel hud snežni vihar. To pa družbe ni niti malo motilo in v življenju ledenega vetra se ni čul niti en vzdih ali tožba iz ust takih pojavov nevarnih angleških dam. — Nekateri bolj podjetni gostje so hoteli celo severno steno preplezati, za kar sta se kot vodnika ponudila požrtvovalna gospoda Hudnik in dr. Breclj. Za čuda našega prirodnega parka je vnel goste gospod univerzitetni profesor dr. Jesenko, ki jih je preljubno vodil po tem vse premalo cenjenem rajju.

Pripomniti pa moram, da bi se mnogi naši preglasni planinci od teh gostov lahko učili, kako je treba tiho in mirno, brez hrupa občudovati gore in potovati po njih.

Kraljevski bankski upravi gre v prvi vrsti za sluga, da je bilo mogoče gostom pripraviti udobno bivanje in potovanje po naši domovini. Zasluga pa gre tudi mestni občini ljubljanski in Slovenskemu Planinskemu Društvu. SPD je dalo po svojih kočah Angležem vse mogoče ugodnosti. Posebno v hotelu

Sv. Janez, ki je last SPD, se izvrstno počutijo, kajti vodstvo hotela je pač prvovrstno.

Del svojega bivanja bodo gostje posvetili tudi Krasu. Dne 20. t. m. odidejo na Cerkljsko jezero in v naslednjih dneh si bodo ogledali znamenitosti njegove okolice.

Naša domovina bo imela od te skupine angleških učiteljev velike koristi. Njihova naloga je namreč, da po končanem potovanju podajo poročila raznim društvom, s skopičnimi slikami pa prirejajo širom Velike Britanije predavanja o deželi, ki so jo prepotovali.

P. K.

Velik nočni požar v Gotni vasi

Zgorela sta dva velika kozolca-dvojnika in velik hlev s kašo

Novo mesto, 19. avgusta.

Ob državni cesti iz Novega mesta čez Gorjance, v prijazni Gotni vasi, dobra 2 km od Novega mesta, je sredi okrog 11 izbruhnil velik požar, ki je uničil dva velika kozolca-dvojnika ter velik zidan hlev in kašo. Oboje je bilo pod eno streho. Požar se je širil z blazno naglico. Novomeški gasilci so po preteku dobrih 20 minut potem, ko je sirena na magistratu naznanila požar v bližini mesta, prihiteli z avtom in motorno brizgalno na lice mesta. Preden

Poznavalci vedo:

ni nobene boljše in obenem zdravje prave kave, kot je od kofeina osvobojena kava Hag!

so mogli stopiti v akcijo, se je že zrušil prvi kozolec, dočim se je drugi podrl nekaj minut kasneje.

En kozolec je bil krit s slamo, poln sene in slame. Pod njim je bila tudi velika mlatilnica in bencinski motor za pogon mlatilnice ter par voz, kar je tudi uničeno. Ta kozolec kakor tudi hlev, iz katerega so pa še pravočasno rešili živino, je bil last posestnika Ivana Stanglja, ki ga je letos že vdrugič zadela požarna katastrofa. Meseca junija mu je namreč pogorela hiša, ki jo je le za silo popravil, sedaj pa ga je zadela še težja nesreča, ker mu je zgorela poleg poslopja tudi vsa krma in drugi pridelki, ki jih je imel že pod streho.

Drugi kozolec je bil last posestnika Gregorčiča, ki ga je pred časom kupil od posestnika Pleškota. Tudi temu je pogorelo vse, kar je bilo v kozolecu in nekaj drugega orodja ter par voz, ki so stali pod kozolcem. Le malo je manjkalo, da se ni od goreče strehe Stangljevega hleva vžgal tudi velik skedenj posestnika Gregorčiča, ki stoji komaj pol metra v stran. Le požrtvovalnemu delu gasilnih društev, ki so prihiteli na pomoč iz Novega mesta, Dolenjih Kamenc, Smolenje vasi in Stopič, se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil še na druga v neposredni bližini stoječa poslopja. Kljub temu, da so bili vsi gasilci takoj na kraju požara, vendar precej časa ni bilo vode, ker je novomeškimi gasilcem pošila glavna cev po dolgem in so morali cevi izmenjati ter podaljševati s cevmi drugih gasilnih društev, ki pa se z novomeškimi niso povsem ujemale. Medtem so branili gasilci z eno cevjo le druga poslopja, da se niso vžgala. Po dolgem trudu se je gasilec vendarle posrečilo ogenj udušiti. Pohvalno moramo omeniti tudi vojaško tukajšnje garnizije, ki je pod poveljstvom podporočnika g. Ivana Karivana prihitelo na pomoč.

Posestnik Stangelj, ki ga pa ni bilo doma, ker je bil v Ljubljani, in posestnik Gregorčič trpita nad 100.000 Din škode. Ogenj je zapazila Stangljeva služkinja, ki je pričela vpiti na pomoč. Sosedje so hitro prišli in pomagali reševati. Kakor za prvi požar junija, tako tudi sedaj sumijo, da je zažgala zlobna roka.

Vinotoč pod vejo

(Sličica.)

Rajhenburg, 12. avgusta.

Pozdravljena, ti smrekova vejica, pozdravljena! Kako prijazno nas vabiš, pridite, pridite, da se ohladite v moji senci, da se odpocijete, odložite dušurne skrbi, da se razveselite in zarajate. Pridite, pridite, nas kličete, da pozabite na skrbi, težave in trdoto življenja. In mi ubogamo, in mi prihajamo, in mi te pozdravljamo, mi tvoji častilci o ljuba smrekova vejica.

V prijetni senci stoje mize, na njih polni litri in štetani, ob njih ljudje obeh spolov in vsake starosti, veseli in razposajeni. Smeh, petje, vriskanje... Raz mize teče vino. Kaj za to? Saj ga je še dovolj v sodih in v žepu je še nekaj drobiža. To je treba vse uničiti. Star dedec kima za mizo, vino ga je že prevzelo. Posmehujejo se mu in ga silijo s pijačo. Dedec vzame kozarec, a ga ne prinese do ust, zlije si ga za srajco. Bučen smeh. Zraven njega sedi mlajši kmet in poje s takimi mislimi ukvarjal, saj je zato prišel, da bi na to pozabil. Pri drugi mizi so pa takozvani »boljši« ljudje, kateri učeno debatirajo o vseh velikih problemih socialnega, političnega in gospodarskega značaja, kako naj bi se ena in druga stvar rešila, da bi se odsekala glava liniternu, ki mu pravimo gospodarska kriza. O vino, koliko učenosti imaš ti v sebi. Naj bi prišli enkrat socialni delavci, gospodarstveniki, finančniki, politiki in diplomati na vinotoč, tu bi dobili smernice. ki bi jih vodile do velikih rezultatov.

Pri naslednji mizi je zopet skupina fantov, ki na povelje zavzete vina zavijajo čudne melodije, v zavesti da prepevajo. Cel teden hodijo na dnino ter se mučijo od zore do mraka, samo da je potem v nedeljo enkrat »lušno«. Gospodar vinotoča pa potrpežljivo vse to gleda in poslušata ter nosi na mizo litre in štetane, spravlja v žep denarce, katerih bo čez teden tako manjkalo za sol, kruh in še kaj drugega. Pravimo, saj ga ne bi, če ne bi bil tako dober in poceni. Pa zato, ker je tako dober in poceni, se nam ne smili težko prisluženi denar, zato ker je tako dober in poceni, rajši denar zapijemo, kakor da bi plačali dolg pri trgovcu in obrtniku, zato ker je tako dober in poceni, se nam ne smili naša deca, ki z nami vred pije, z nami vred ponoči domov pride in si zastruplja svojo otroško dušo. Da, zato ker je tako dober in poceni...

Smrekova vejica se pa lahko pozibava, zaganjana od vetriča, vabi in vabi ljudi v senco...

Fotografiranje je še enostavnejše

odkar obstoji izvrstni

Lumierov film.

Neuspeh skoroda izključen.

Drogerija GREGORIČ, Ljubljana - Prešernova 5.

Pogorišče Podturnom pri Toplicah.

Ob priliki veselice gasilnega društva dne 15. t. m. je nastal Podturnom požar, ki je upepelil 2 posestnika gospodarska poslopja in 1 hišo.

Kaj pravite?

Ali ne bi kazalo enkrat objaviti osnutek tragedije, resnične in vsakodnevne? Poskusimo! Stevilno dejanje je poljubno!

I. Doma. Vlažna luknja, spalnica in kuhinja obnem. Kopača otrok, oče, mati. Kosili so kumare, večerjajo kumare — edino kar si morejo privoščiti. Vstopi prijatelj, ki je dobil denar. »Pojdimo na dalminca v klet.« Pri zadnjem grobu. On in ona in prijatelj odidejo — otroci buljajo v temo.

II. V dalminski kleti. Smrad po vinu, potu, tobaku in vlagi. Polne mize gostov, ki pije in vsak po svoje pije. On: »Ne morem piti skoraj na prazen želodec.« Ona: »Jaz tudi ne!« Prijatelj: »Eh, en štefan ga bomo že, saj nismo otroci. Štefan gor!« Pijo, Polum zapoje. Pozneje: Prijatelj pije, on dremije, ona zeha. Tudi druga omizja se dremuje. Zelodeji, lačni jedi, se upirajo. Policijska ura.

III. Na ulici: Tema. Gugajoče se poslave. Korajža, epilje, kletvine. Udarec. Nekdo leži na tleh. Se dvigne in beži. Udarec. Nekdo pade. Se dvigne in beži. Udarec. Nekdo pade v Ljubljano. Stanovalec pridre iz hiše. Kličejo na pomoč. Po vrti potegnejo česeda krvavega in mokrega in pijanega ranjenca na suho. Nekateri tečejo po stražnika. (Režiser naj ne pozabi dati tukai pol ure odmora.) Stražnik: »Kdo je krič?« Reševalni voz odpelje ranjenca. Stražnik pa njega in prijatelja in še druge.

IV. Na policiji: »Kdo je krič?« »Gospod, bili smo vsi pijani!«

V. Na sodišču: Sodnik: »Ali se priznate za krivega?« On: »Nisem vedel, kaj delam. Pil sem na prazen želodec, pa me je čisto omamilo.« Prijatelj: »Ja, gospod, saj je vino krivo, ne jaz!« — »Zakaj ste pa pili?« — »Te proklete kleti so vsega krive, gospod sodnik. Pecen je, pa človeka vabi, da bi bil vesel!«

VI. V kleti: On: »Vi ste krič! Prokleta klet!« Tudi: »Saj nam je oblast dovolila točiti. Točimo pa z alo, da postrežemo gostom. Gospodje, ki so nam dali dovoljenje točiti, vedo, da smo pošteni ljudje.« (On in prijatelj sedajo lahko ostaneta ali pa odideta. To je stvar režiserja.)

VII. V palači: Seja gospodov zboruje in se posvetoje o vprašanju: »Kdo je krič naraščajočega pijančevanja, zločinov, pretepor, nemoralnosti?« Vsak dan so dolge in važne seje o tem. In vsak dan so kleti polne. In vsak dan ima policija več dela. In vsak dan je bolnišnica bolj polna. In vsak dan je v nošnični več pijanec. In vsak dan se odpirojo nove kleti. — (Zastor sedaj lahko pade.)

Domžale

Cerkveni koncert se bo vršil v župni cerkvi v Domžalah v nedeljo 23. t. m. popoldne ob 3. Sodelovali bodo: g. Ivanka Ribičeva, članica kr. opere v Ljubljani, g. Blaž Arnič, gojenec dunajske glasbene akademije in »Kamniški oktet«. G. Arnič bo na izvirnih, novih, šele l. 1928 postavljenih Jenko-tovih orglah izvajal: Premlov Preludij v Es-duru, Hubrichovo »O božični noči«, Mendelssohnovo »V. sonato« 1. stavek, Bachov »Preludij in fuga v C-duru« in svojo lastno skladbo »Koncertni preludij« v 2 stavkih. Operna pevka Ivanka Ribičeva bo zapela veliko arijo »Preljubi je moj« iz Sattnerjevega oratorija »Marijino vnebovzetje«, Marxovo »Če v sliko tvojo«, Gounodovo »Ave Maria« in »Salve Regina« zl. Rota. »Kamniški oktet« bo zapel Fozarsterjev »Večerni ave«, Mihelčičevo »O Gospa moja«, Preglievo »Zdrava Marija« in Mavovo »Morski zvezdi«. Vstopnine ne bo, pač pa se bodo pri vstopu v cerkev hvaležno sprejemali prostovolni darovi za »Dobrodelni dom v Domžalah«. Spored koncerta, odlične moči, ki ga bodo izvajali, zanimiva orgla s Franciskovo »solnčno pesmijo« na prospektu, blag namen koncerta in tudi divno lepa lega cerkve — vse vas vabi in vam kliče: Pridite poslušati!

Proslava sraljevega jubileja se je vršila v našem trgu nad vse sijajno. V nedeljo po službi božji, katere se je udeležilo predstavništvo tukajšnjih uradov ter občinski odbor, se je opravila molitev za kralja in odpela državna himna. V ponedeljek zvečer se je vršila slavnostna seja občinskega in obeh šolskih odborov. Slavnostni govor je imel župan g. Janežič. Ob 8 zvečer se je vršil po trgu obhod s plamenicami in Domžalsko godbo na čelu, za njo občinski svet, obe gasilni društvi ter mnogo občinstva, ki je navdušeno vzklikalo kralju, kraljici in kraljevskemu domu. Raz hiš so plapolale državne zastave, trg pa je bil razsvetljen.

Mozirje

V znamenju krize. Na Rokovo se je tukaj vršil sejem. Prodajalcev je bilo mnogo, a kupcev prav malo. Tudi gostilničarji tokrat niso bili zadovoljni. Ljudem primanjkuje denarja, ko jih tarjejo davki in druge nadloge.

Nesreča. Že 50 let je hodil Janez Završnik ob priliki sejmov pomagat k gostilni pri »Jele-nu«. Tokrat pa se je smrtno ponesrečil. Poljal je konja iz hleva, konj pa se je spasil in ga je vrgel na sod tako neurečno, da si je zlomil tilnik. Živel je še pol ure, nato pa je izdihnil, ne da bi se bil še zavedel. Star je bil 79 let. Naj počiva v miru!

Kulturni obzornik

Problem naših dni

Belgrad, 14. avgusta.

O depopulaciji je bilo na tem mestu že ponovno razpravljano. Danes je ona v večini evropskih držav, ali vsaj v posameznih njenih pokrajinah, več ali manj vidna in njeno saniranje aktualno. Težje so prizadete države s tako zvano staro kulturo.

Jugoslavija stoji po številu rojstev med evropskimi državami na enem prvih mest. G. dr. Bojan Pirce (povodom njegove brokure »Opadanje stanovništva u Slavoniji«, ki je pred nekaj tedni izšla v Belgradu, po kateri tudi pišem ta članek) je mnenja, da je rodnost za našo državo približno 33 na 1000 prebivalcev, dasi detaljne in do zadnjih let točno izdelane statistike po posameznih pokrajinah nimamo. Vendar pa je že iz fragmentarne statistike mogoče jasno videti življenjsko moč posameznih delov države. Padec števila rojstev beležijo v zadnjih desetletjih na celem svetu. Vzroki so različni in na tem mestu se ne nameravam spuščati v podrobnejše razmotrivanja. Neposredno nevarnosti radi raste depopulacija v Jugoslaviji ni. Saj vendar po številu rojstev za celih 100% nadkrilujemo Švedsko in za približno 90% Avstrijo, Francijo, Nemčijo itd. Vendar pa moramo poleg visoke rodnosti računati tudi z visoko umrljivostjo, s katero zopet prednjačimo med evropskimi narodi. Na ta način pa se obe visoki nivalirata in faktični prirastek v številu prebivalstva ni tako velik kot bi se človeku zdelo v prvem momentu.

Zanimivo je, da je pri nas ravno v onih delih države, ki so sorazmerno najplodnejši in zato najbogatejši, to je v Vojvodini in Slavoniji, število rojstev povprečno nižje kot drugod. Posebej nekateri predeli v Slavoniji, v okolici Vinkovcev in Broda,

Slovesnost Katol. akcije v Šiški

V nedeljo 23. avgusta se vrši v Šiški sledeča verska proslava: 1. Ob 9 sprejem prevz. g. knezoškofa. V ta namen se zberemo ob pol 9 v Knezovi ulici. 2. Slovesen vstop v cerkev. 3. Ob pol 10 cerkveni govor g. stolnega kanonika dr. T. Klinarja. 4. Ob 10 sv. maša, ki jo daruje prevz. g. knezoškof. 5. Ob pol 11 pred cerkvijo verak zborovanje Katoliške akcije. Govorili bodo: a) Dr. Anton Breclj: Vloga in naloga žene v današnjem svetu; b) Franc Kremžar: Socialne dolžnosti katoličana. 6. Zaključek dopolnilske slovesnosti s petjem in godbo. 7. Popoldne ob 4 cerkveni govor prevz. g. knezoškofa. 8. Blagoslovitev prapora Mladinske kongregacije. 9. Slovesne pete litanije z blagoslovom. — Vsem, ki se zanimajo za pereg sodobna vprašanja, kličemo: Pridite v nedeljo v Šiško!

Tramvaj povozil žensko

Ljubljana, 19. avgusta.

Danes ob 11 popoldne se je pripetila na Gosposvetski cesti resna nesreča. Tramvaj, ki je vozil iz Ljubljane v Šiško, je podrl na tla neko žensko, ki si je pri padcu prebila glavo. Reševalni avto jo je prepeljal v bolnišnico. Ženska je bila še vse popoldne nezavestna, tako da niso mogli ugotoviti njene identitete in ne vedo, kdo je. Ženska je stara okrog 60 let ter je doma najbrž iz ljubljanske okolice. S seboj je imela cekar, v katerem je bilo nekaj cikorijske, sladkorja in podobnih reči.

Popoldanski izlet Stolne prosvete bo v nedeljo 23. avgusta v Dravljah-Dolnice. Odhod z električno ob dveh izpred »Figovca« ali pa peš do cerkve sv. Roka. Po večernicah ob 3 odhod v Dolnice.

Dekreti prihajajo. Nekateri uradniki in nastavljenici mestnega magistrata so večer dobili prve dekrete. Nova službena pragmatika, ki jo je občinski svet sprejel na zadnji seji, določa namreč, da se vsa uradniška mesta sistemizirajo in da se regulirajo prejemki uradnikov. Ta »regulacija« pa pomenja v največ slučajih regulacijo navzdol. Posebno udarjeni so bili družinski očeti, ker so družinske doklade občutno zmanjšane. Nova službena pragmatika namreč naravnost sili uradnike, da imajo čim manj otrok, ker so sorazmerno dohodki očetov za družinske člane po novem znatno manjši. Umevno je, da je bilo po uradih, kjer so uradniki prejeli dekrete, večer zelo mnogo razburjenja ter so bili zelo redki tisti, ki se niso pritoževali. V socialnem oziru je nova pragmatika za mestne nastavljenice zelo tesnosrčna. Nova je tudi odločba, ki brani uradnicem poročiti se. Samci nikakor ne morejo razumeti, zakaj morajo plačevati samski davek, če pa na drugi strani take oblasti kakor je mestna občina in še nekatere druge z ozkosrčnostjo branijo ženskam poročati se.

Nov reliefni zemljevid dravske banovine, ki bo razstavljen na Tujsko-prometni razstavi, bo za našo javnost izredna pridobitev in prav poseben učni pripomoček za spoznavanje naše ožje domovine. Toda ne samo za šole, z uspehom bodo ta zemljevid uporabljali tudi potniki, preveš avtomobilisti, ker bodo ceste za avtomobilski promet posebej označene. Na karti bodo dalje zaznamovani vsi letoviški kraji in razvidna vsa elektrifikacija v banovini. Zemljevid bo v resnici posebnost svoje vrste. Tujsko-prometna razstava se vrši v okvirju jesenske prireditve ljubljanskega velesejma od 29. avg. do 9. septembra.

Na državni II. deski meščanski šoli v Ljubljani se prične popravni in drugi izpiti v sredo 23. avgusta. Vpisovanje bo v torek in sredo, 1. in 2. septembra od 9 do 12. Natančnejša razporedba je razvidna na razglasni deski v šolski veži. — Ravnateljstvo.

Razpored razstav na jesenskem ljubljanskem velesejmu od 29. avgusta do 9. septembra. Paviljon E: Pohištvo, stanovanjska oprema, preproge, muzikalije, sodi, čevlji, hladilne naprave, Paviljon F: Težka industrija, plinski štedilniki in peči, Kovinski izdelki, pletilni stroji. Paviljon G: Kmetijska razstava: mlekarstvo in sirarstvo, čebelarstvo, med, zelenjadstvo, vinarstvo, perutnina, jajca, kuni. Paviljon H: Pletenice, kožuhovina, šivalni in pisalni stroji, kozmetika, farmacevtski in kirurški izdelki. Paviljon J: Tujsko prometna razstava. Razstava slovenskih mest. Paviljon K: Razstava »Novodobno gospodinjstvo«. Tujsko-prometna razstava. Paviljon M: Gostilničarstvo in hotelarstvo. Paviljon N: Razstava Ljubljane. Paviljon L: Higijenska razstava. Paviljon Zbornice za TOI: Razstava Maribora.

Mesarji se izogibajo ljubljanskega sejma. Danes se je vršil v Ljubljani živinski sejem, za katerega je bilo najbolj značilno to, da se ga ljubljanski mesarji niso udeležili, pač pa mesarji iz okolice in živinski prekupei. Na sejmu sta bila le dva ljubljanska mesarja, ki sta kupila 4 vole, in sicer enega po 7 Din kg, dva pa po Din 6.50. Vsi

Ljubljana

drugi voli so šli po 4—6 Din za kg žive teže. Vzrok, zakaj se ljubljanski mesarji izogibljajo ljubljanskega sejma, je na dlani: v Ljubljani jih lažje kontrolirajo in se tu tudi uradno ugotovi, po čem kupujejo mesarji živino. To pa marsikateremu mesarju ni všeč, ker se da prav lahko zračunati, koliko znaša njegov dobiček.

Mestno načelstvo sporoča, da bo križišče Prisojne, Bohoričeve, Jegličeve in Šmartinske ceste radi tlakovanja popolnoma zaprto za ves vozovni promet od 21. do 29. t. m.

Nesreča pri košnji. Davi se je pri košnji ponesrečil 47letni Martin Jeranič, posestnik iz Vižmarji. Pri košnji ga je njegov sin po nesreči udaril s koso in mu možno narezal levo nogo.

Pretepen človek v Ljubljani. Razburljiv prizor se je odigral v torek zvečer na obrežju Ljubljane. Trije pijanci so napadli 24letnega brezposelnega tujca pijanega čevljarja E. P. iz Most. Vzrok so bile baje neke ženske. Možakarji so P. neusmiljeno pretepali, ga ranili na glavi, da je naposled omahnil v Ljubljano, odkoder so ga potem drugi ljudje komaj potegnili ven. Ljudje so obvestili o pretepu dva stražnika, ki sta pretepače odvedla proti policiji. Vendar pa večer nismo mogli dobiti na policiji ovadbe zaradi tega pretepa.

Štirinajst noči spala na Rožniku. Pri jutranjem pregledu je policija prišla na Rožnik neko žensko, ki je izpovedala, da je že 14 dni brez vsakih denarnih sredstev in vsako noč spresla na prostem na Rožniku. Ženska je sicer pošena, samo zasla je v veliko bedo. Zelo značilen slučaj za današnje hude čase!

Avtomobilska nevarnost. Večraj popoldne je bilo na Kreskoveh trgu, kjer je ob tem času promet precej živahen. Od trga proti Poljanski cesti je počasi vozila na kolesu gospodična, pravilno po desni strani ceste. Na prehodu ceste pridivja od Streliške ulice avtomobil. Gospodična ga je opazila v zadnjem hipu, da je mogla še skočiti s kolesa in v tistem hipu je bilo kolo že pod kolesi avtomobila. Kolesar je za hip ustavil avto, gospodična je vsa tresoča se pobrala povoženo in pokvarjeno kolo, avto pa je korajžno odbrzel. Stevilni gledalci tega razburljivega prizora so go spodišni povedali njegovo številko. Na tem nevarnem mestu sloji stražnik samo po noči. Pa bi bilo dobro, ko bi bil tudi po dnevi.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva 1; mr. Bohinec ded., Rimska 24. in dr. S. Kmet, Dunajska 41.

Kamnik

Kolesarska dirka. Kolesarski klub »Kamnik« je otvoril medklubsko dirko na progi Kamnik—Moste—Mengeš—Domžale—Dob—Radomlje—Kamnik. Za dirko se je oglasilo 35 dirkačev. — Prvo progo 30 km so pasirali le kamniški dirkači in sicer je zmagal Janko Brglez, tehnični pomočnik pri tvrđi Drago Drašček. Dosegel je cilj v času 59 : 56.45 sek. Drugi je došel na cilj Vičoda Anton v času 1:00:17 sek. — Dalje so dospeli v času 1 : 00 : 19 Bratun Franc, 1 : 04 : 08½ sek. Ulman Božo ter 1 : 09 : 23 sek. Drolo Pavel. Druga dirka, ki se je vršila na 60 km progi je prav lepo uspela. Dirkalno je 25 kolesarjev. Pri tej tekmi so bili zastopani sledeči klubi: SK Disk Domžale, Primorje Ljubljana, Ilirija Kranj. Prvi je prišel na cilj Gregorič Ivan, član SK Disk v času 1 : 54 : 36 : 45 sek. Drugi Oblak Janko 1 : 54 : 36½ sek. Tretji Vodopivec Maks 1 : 54 : 36½ sek. Četrty Gabrič Franc 1 : 45 : 36½ sek. Peti Vrabec Ivan 1 : 54 : 36½ sek. Šesti Zanožar Srečo 1 : 54 : 37 sek. Nato so dospeli še: Luče, Radenski in drugi. Kakor se vidi, je bila borba zelo ostra. Cilj in start je bil pred restavracijo. Kumer na Sutni. Za tekmo je vladalo veliko zanimanje. Zbralo se je na cilju polno občinstva, ki je vsakega burno pozdravljalo!

Poizvedovanja

Najden je pes mešane ovčje pasme. Dobiti ga je pri g. Viktorju Burgarju, Štepanja vas št. 120.

Celje

Gledališka družina KPD. Maskerki tečaj se bo vršil po želji voditeljev tečaja v petek, soboto in nedeljo 21. do 23. avgusta. Ostali razpored ostane neizpremenjen. Vsa društva, ki se žele udeležiti tečaja, naj se nemudoma prijavijo. — Odbor.

Motoeklistična nesreča v Tremerjih pri Celju. V torek, 18. t. m. okrog popoldneva se je zgodila v Tremerjih blizu znanega Devinega skoka težka motoeklistična nesreča. 20letni Kranjc Stanko, sin gostilničarja v Polulah, je vozil z motornim kolesom v smeri od Tremerjev proti domu v hitrem tempu. Pri ostrem ovinku, ki ga napravi cesta pri omenjenem Devinem skoku, pa ga je zaradi velike hitrosti vrglo s kolesa na cesto, kjer je nezavestno obležal. Pri padcu si je zlomil koleno in obnem se težko rani na glavi. Poleg tega ima tudi notranje poškodbe in je zaradi tega njegovo stanje precej resno. Rešilni avto ga je prepeljal v javno bolnišnico.

Savinjski vlak povozil neznanca. Včerajšnji »Slovenec« je poročal iz Šošanj o nesreči, ki se je zgodila na progi med Šošanjem in Paško vasjo, kjer je vlak povozil nekega neznanca in mu odrezal levo nogo in ga težko poškodoval na glavi. Identiteta ponesrečenca se do ponedeljka ni dala dognati. V ponedeljek pa je prišla njegova mati v bolnišnico v Celju, kamor so ga bili pripeljali in spoznala v njem svojega sina Antona Bertola iz Gorice pri Šošanj. Malo verjetno je pri teh težkih poškodbah, da bi se okrevaj.

Trgovski dom Siermecki v Celju se je tudi letos pokazal kot podjetje, ki se ne strši težav in težkoč. Cenik za jesen in zimo je zelo posrešeno delo slikarja Bambiča. Na platnici je portret lastnika g. Siermeckega, ki proži roko kupcem v jamstvo za dobro in solidno posrežbo.

Slovenjgradec

Proslava 10letnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. je tudi pri nas uspela najlepše. V nedeljo zvečer je bila po mestu bakljada, pevsko društvo pa je pred občino zapelo »Mladini« in »Na Adriju«. Okna pa so bila vsa okrašena s cvetlicami in lučicami. Na bližnjih gričih, posebno se pri »Gradščarju« so goreli številni kresovi. V ponedeljek ob pol 9 je bila v mestni župni cerkvi zahvalna služba božja, katero je opravil duh. svetnik Al. Čížek ob asistenci bolniškega duhovnika Škerla in starostškega kaplana Horvata. Na koncu maše je moški pevski zbor zapel »Bože pravde«. Potem se je vršilo slavnostno zborovanje, na katerem sta govorila primarij dr. Železnikar in mestni župan dr. Braškovič, učenca Božo Eiletz in Slavica Viher pa sta deklamirala vsak svojo deklamacijo. Pri slavnostnem zborovanju je igral tudi salonski orkester, mesto je bilo oba dni v zastavah.

Samoumori je izvršil R. F. mlinar pri Baltarju Brglezu v Seletu pri Velenju. Na Veliko Gosposkino jutraj je šel že okrog 5 od doma. Isti dan popoldne se je pri jezju kopal Koren Josip, trgovski vajenec iz Velenja, kateri se je pri skoku v vodo dotaknil s nogami mehkega predmeta, na kar so potegnili na tem mestu iz vode mrtvega R. Kaskor se je ugotovilo, je R. skočil v vodo z 4 m visokega jezja, da pa je bila smrt sigurnejša, si je še prej pritrdil okrog vratu vrvi, za katero je privezal blizu 50 kg težak kamen, ki ga je potegnil k tlom v dno vode. Vzrok samoumora še ni znan, najbrže pa pomanjkanje zaslužka.

Z Urške gore. Največ planincev na Urški gori je bilo to leto brezdomno minula dva praznika. Saj je večji del meščanov in okoličanov šlo na Urško goro, kjer se je vršilo prvo žegnanje. Na praznik Vel. Gospojnice zvečer je imel na gori starotški kaplan g. St. Horvat pridigo in večernice, drugi dan pa je bilo več ev. maš in procesija. Na praznik so prihajali na goro planinci in častilci ev. Uršule v velikih gručah, tako da se jih je do večera nabralo čez par sto, ki so prenapolnili planinski dom in obe cerkveni hiši, večina je pa morala ostati v noč na prostem. Tudi taboriško društvo »Lipa« je napravilo ta dva dni svoj izlet na Urško goro, ki je že itak dobro razpoložene planince s svojo godbo posebej zabavalo. To planinsko razpoloženje pa je skazil dež, ki je v nedeljo celi dan padal in so planinci prihajali z gore mokri kot miši.

Učite se pravilno kopati na zraku in solncu

t. j. nadgrnite dobro svoje telo pred solnčenjem tedaj, ko je telo suho, z

NIVEA-CREME
NIVEA-ULJE

(olje za
kožo in
masažo)

Oboje vsebuje — edino svoje vrste — sestavi o encertiz za nego kože, oboje zmanjšuje nevarnost solnčnega oboja, potemnjuje polt tudi pri oblačnem nebu. Nivea-creme Vas hladi pri vročini. Nivea-olje Vas varuje ob slabem vremenu mraza in s tem prehlajenja. Nivea-creme Din 5 — do 22 —, Nivea-olje Din 25 —, 35 — Proizvajal: JUGOSL. P. BEIERSDORF & CO., d. s. o. MARIBOR, Gregoričeva ulica št. 24.

demo do žalostne konstatacije, da je skoraj dve tretjini (točno 63.9%) zakonov v vasi Otok, ki nimajo več kot dva otroka. Bioloških razlogov, ki bi preprečevali rodovitnost, ni bilo mogoče najti. Narod ni v nič večji meri kot drugod podvržen spolnim boleznim. Število otrok se namenoma zmanjšuje. Abortus je udomečen, dasi zadnje čase stagnira. Bolj pogostno se uporabljajo razne preventivne mere proti nosečnosti. Zanimivo je, da so v teh krajih razširjene že dolgo desetletja razne navade med narodom, ki občutno vplivajo v tej smeri (glej Relikovičevu pesnitev: »Satir« iz l. 1763!). Otroka nihče ne ceni. Zena hoče dolgo ostati mlada in lepa. Življenje v zadržah diktra sistem enega otroka, ker drugače se mora zadržati dliti, česar se pa gospodar boji. Za sramotno velja iti s kmetov iskat službe v mesto ali industrijsko središče. Nosečo ženo nihče ne spoštuje, ampak ji nasprotno celo nagajajo. Vse te navade so v precejšnji meri posledica vojaškega življenja (graničarskega), ki je bilo tu pred desetletji dobro razvito.

V posebnem poglavju razpravlja g. dr. Pirce o smrtnosti v teh krajih. Konstatira visoko smrtnost, posebno pri otrokih. Rodnost je najhja, smrtnost visoka, od tod tako minimalen porast prebivalstva. Zanimivo je, da je ravno smrtnost otrok v teh krajih za 700% nad svetovnim minimumom, kar daje naravnost porazne rezultate. Višino vitalnega indeksa je pisec tako-le razporedil: na najboljšem mestu so Rusini, slede Nemci, Srbi, Madžari, Slovaki, na zadnjem mestu pa so Hrvatje, ki pa štejejo absolutno večino v raziskanih petih srezih. V nadaljnjem odstavku pisec razmotriva, kako bi bilo mogoče od pomoči depopulaciji v teh krajih. Ogreva se za ekonomsko-socialne benefikacije (nagrade družinam s številnimi otroki, prednosti v službah, odpis davkov itd.), za regulacijo plač, ker so danes večinoma naravnost mizerne in posebej za mlade zakonce z ozirom na rojstvo potomstva usodno volivajo, za reforme dedovanja in delitev

gospodarstev, za notranjo migracijo (Južna Srbija), uveljavljanje agrarne reforme in intenzivnejše obdelovanje zemlje. Se potrebnejše pa je po njegovem mnenju vplivanje na nizki moralni nivoju našega časa, ki je glavni vzrok bele kuge. Zeli, da država in cerkev v tem pogledu solidno in v medsebojnem dogovoru delata na ozdravljenju težkih razmer. Potreben bi bil zakon, ki naj bi prepovedoval reklamiranje in celo vsiljivo (po trgovskih potnikih) prodajanje antikoncepcijskih sredstev. Tudi problem abortusa po pisčevem mnenju v novem krivičnem zakonu ni dobro rešen, ker je preblag (oziroma najhjaše izvajani). Zdravniška služba naj se v teh krajih pojača. V ogroženih krajih naj bi cerkev pošiljala najposobnejše duhovnike. »Brez tesnega sodelovanja cerkve in države ni mogoče pričakovati popolnega uspeha v tem delu«, pravi pisatelj, »kajti dokaz za to so nam neuspehi drugih držav, ki so same hotele rešiti to vprašanje.«

Ob koncu g. dr. Pirca svetuje, da bi država organizirala posebno institucijo (analogno »Health Demonstration« v Ameriki), ki naj bi si stavila v dolžnost dolgoletno raziskavanje in zdravniško pomoč na posameznih ogroženih področjih. Amerikanci so to delo zmogli s privatnim denarjem, pri nas pa bi morala na vsak način država priskočiti na pomoč.

Knjiga g. dr. Pirca, ki je izšla v latinici kot 5. zvezek Biblioteke Centralnega higijenskega zavoda, je izredno pregledna, praktična in visoko aktualna in prinasa razen teksta na 38 tablicah in 17 grafikih izredno statistično bogatstvo za svojo stroko. Knjigo priporočam vsem, ki se količarko intenzivneje pečajo s socialnim vprašanjem, ker ona je ravno v tej smeri zanimivejša kot po svoji čisto zdravniški strani. Pisana je zelo razumljivo. Gospodu doktorju smo lahko od srca hvaležni zanjo. Na vsak način bo vzbudila precej polemike.

T. P.

Dnevna kronika

Koledar

Četrtek, 20. avgusta: Bernard, opat in cerkveni učenik. — Prvi krajec ob 12.38. Herschel napoveduje dež.

Osebnosti

— **Poročilo.** Dne 17. avgusta sta se poročila g. Gabriel Sudar, učitelj na Slivnici pri Celju, in gđe. Zorka Benkovičeva, poštarica istotam. Mlademu paru želimo vso srečo v novem življenju.

Ostale vesti

— **Enodnevni tečaj za duhovnike o Katoliški akciji** bo v četrtek 27. avgusta v Ljubljani v škofjem dvoru. Vabila so razposlana vsem duhovnikom, ki so v pastirstvu. Ako bi pa kdo iz kakršnegakoli vzroka ne bil dobil vabila, bodi s tem na tečaj opozorjen in povabljen. Enako so povabljeni in dobrodošli vsi duhovniki, ki niso v pastirstvu.

— **Kdor želi v semenišču obedovati ali tudi prenočiti,** naj naznanja naprej vodstvu semenišča. — **Tečaj** ima namen, da spravi »Katoliško akcijo« na čeli črti in akcijo. Zato je želeli in pričakovali kar najštevnejše udeležbe.

— **Pevski zbori,** ki bodo sodelovali dne 8. septembra pri koncertu v Ljubljani in žele prosto prenočišče, naj sporoče vsaj do 28. avgusta: 1. za koliko pevk in za koliko pevcev žele prenočišča; 2. s katerim vlakom nameravajo priti v Ljubljano; 3. ali potrebujejo prenočišča za 7. in 8. ali samo za 7., oziroma samo 8. septembra. Naslove prenočišč bodo dobili zbori vsaj do 5. septembra in jih bodo pričakovali pri prihodu vlaka reditelji. Znakov še ni. Naročila prosimo čimprej! — **Odbor** Pevske zveze.

— **Radio Ljubljana** bo prenašal potek šahovskega turnirja dnevno ob 8 zvečer v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. Poročilo bo oddajal z Bleda jugoslovanski prvak in vele mojster dr. Milan Vidmar. V nedeljo in ponedeljek pa bo oddajal četrti ure preje radi inozemskih prenosov. Začetek turnirja bo v soboto dne 22. avgusta z uvodnim predavanjem dr. Milana Vidmarja.

— **Gecmetrski odsek na Tehniški srednji šoli v Ljubljani** je ukinjen. Število za novi primer potrebnih geometrov bo s prihodnjim šolskim letom kompletno in bo v Ljubljani ostal samo še drugi letnik, da dovrši odsek dijaki, ki so bili lani v prvem letniku.

— **Sestanek prvih maturantov kranjske gimnazije iz leta 1901,** ki je bil določen za nedeljo 23. t. m., se radi nepredvidenih ovir preloži na poznejši čas. Tovarši bodo pravočasno obveščeni, kdaj in kje se bo ta sestanek vršil.

— **Litijsko okrajno učiteljsko društvo** se je po novih odredbah na izrednem obnem zboru, ki se je vršil v Ljubljani 29. junija 1981, prostovoljno razšlo in nato reorganiziralo v »Sreško društvo JUU Litijska«.

— **Skupščina treznih delavcev na Kumu.** Prometno ministrstvo je z odlokom št. 21.002 z dne 18. avgusta dovolilo za udeležence skupščine na Kumu 50% znižano vozno ceno za vse proge ljubljanskega železniškega ravnateljstva, za vse vlake in razrede. Dovoljenje velja od 20. do 26. avgusta. Kupite vozni listek za postajo Radeče ali Židani most, Hrastnik, Trbovlje — mokro žigosan. Vozni listek ne oddajte, na Kumu dobiti potrdilo o udeležbi in nazaj se vozite brezplačno.

— **Gremialna trgovska šola v Ljubljani.** Popravni izpiti se začne na gremialni trg. šoli v Ljubljani v ponedeljek 31. t. m. ob 14. Vpisovanje v II. in III. letnik se vrši v torek 1. septembra od 8 do 12 dopoldne v prostorih gremialne trgovce. Vajeničke se morejo vpisati le na podlagi predloženega šolskega spričevala preteklega šolskega leta. Vpisovanje v I. letnik bo 1. septembra od 14 do 17 in 2. septembra od 8 do 12 in od 14 do 17. Eventuelni sprejemni izpiti sevrše 3. septembra ob 14 na šoli. Za sprejem v gremialno šolo so predpisani 3 razredi srednje ali meščanske šole, v slučaju prostora pa bodo sprejeti tudi prijavljenci, ki so dovršili dva razreda omenjenih šol. Vsak prijavljenec pa mora biti redovan in nemščine. Predložiti je treba zadnje šolsko spričevalo. Pri vpisu v I. letnik plača vsak 500 Din šolnine in 100 Din sprejemnine, v višji razred pa le šolnino v znesku 500 Din. Brez vplačila predpisanih taks ne more biti nihče vpisan in sprejet. Začetek šolskega leta in podrobnosti bodo razvidne na šolski deski v »Trgovskem domu« in iz oglasov v časopisju. — Šolski odbor.

— **Trgovska in industrijska podjetja ter denarni zavodi,** ki nameravajo sprejeti nove pisarniške moči, naj se blagovoljno obrniti na podpisano ravnateljstvo, ki bo radi volje priporočilo primerne in sposobne absolvente in absolventinje. — Ravnateljstvo drž. dvorazredne trg. šole v Ljubljani.

— **Legitimacije za Zagrebški Zbor** (29. avg. do 9. sept.) s pravico do polovine vožnje na železnici, se dobe po 30 Din v uradu ljubljanskega velesejma.

— **Cerkveni Glasbenik št. 7, 8.** Te dni je izšel Glasbenik za julij in avgust. V njem nadaljuje dr. Jos. Manjanič Zgodovino cerkvene glasbe in sicer obravnava toplot menzuralno glasbo. Novejših zgodovinskih odkritij, znanih in vpoštevanih že par desetletij, ta opis ne vpoštevaja, poljudni ton pa bo napravil stvarno mnogim dostopno. Ferdinand Koldner opisuje oficij pri trapistik, ki se nekoliko razlikuje od rimskega brevija. Fr. Teofil Vodeb se navdušuje v članku Korali prednost za intenzivno gojenje Gregorijevega speva, ki je v resnici najbolj cerkven stil po vzvišenem duhu in malo čutni obleki. Viktor Šteška piše o Luki Dolinarju, pesniku in skladatelju (1704–1863) zelo

dobrodošel prispevek k domači cerkveni glasbeni zgodovini. Al. Kralj piše o profesorju Ivanu Mercini povodom njegove osemdesetletnice, J. Filipič se spominja umrlega organista Al. Candra, Franc Ferjančič referira o Mercinovem Zvonoznansivju, prvem delu te vrste v naši literaturi. Srečko Koprar poroča mnogo zanimivosti o Glasbi v našem Primorju, zlasti na Sušaku. Slede poročila, dopisi, poročila o novih muzikalijah in razne vesti. Glasbena priloga prinaša dr. Dolinarjevo skladbo za mešani zbor in soli z orglami Božansko sree na tekst M. Elizabele, Stanko Premrl je topot objavil svojo skladbo Zadostovanje božjemu sreju iz leta 1915., Fr. Požun pa objavlja Večerno pesem Mariji za solo, alt in zbor ter orgle.

— **Študijski list kr. banske uprave dravske banovine št. 48** od 19. avg. 1981 prinaša zakon o podaljšavi rač. leta po proračunih kr. banskih uprav za prorač. leto 1980/81; zakon o naseljevanju južnih krajin; Posebne uzanee za trgovino s papirjem na ljubljanski borzi za blago in vrednote; Uredbo o odrejanju disciplinskih tožilec; Pravilnik za izvrševanje rešitve ministra za poljedelstvo št. 26451. Vlb z dne 12. junija 1981 o brezplačnem prevozu naseljenikov, njih inventarja in o načinu plačevanja vozne za prevoz na drž. železnicih in ladjah v drž. eksploataciji in na priv. železnicih in ladjah; Razpis, s katerim se uvaja trgovinska pogodba z Avstrijo.

— **Pri trdovratnem zaprtju, napetosti v telesu,** preobilici želečene kisline, glavobolu, razdraženosti, tesnobi, splošnem slabopojutju in utrujenosti pospeši naravna »Franz-Josef« grenčica brez napora in bolečin lahko izprazni črev vseh neprebavljenih ostankov in v mnogih slučajih obvaruje pred vnetjem slepiča. Najodličnejši zdravilski stoletja so uporabljali »Franz-Josef« vodo z najboljšim uspehom pri moških, ženskah in tudi otrocih. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Specijalist za otroške bolezni
DR. V. STACUL
Gospodarska cesta št. 2 — telefon 31-93
zopet redno ordinira
od 11–12 in od 3–5.

Šmartno pri Litiji

Na praznik 15. avgusta se je vršila občinska seja. Gospod župan se je najprvo spominjal Nj. Vel. kralja Aleksandra in poudarjal pomen 10 letnice Njegovega vladanja za našo državo. Najvažnejša točka dnevnega reda je bilo razpravljanje o zadnjem odloku okr. načelstva, v katerem se nalaga krajevemu šolskemu odboru in županstvu, da takoj vse ukrepejo za zidavo novega šolskega poslopja. V zadnjem članku smo poročali, kako so ljudje storili vse mogoče za odložitev šolske zgradbe. Zato je tudi občinski odbor z ozirom na željo ljudstva, z ozirom na gospodarsko krizo, na izjavo ministrskega predsednika, z ozirom na okoliščine banske uprave, naj občina odloži vse ne nujno potrebne stvari, sklenil, da se zaprosi banska uprava za odložitev šolske zgradbe. Prepričani smo, da se bo upošteval današnji položaj ljudstva in šolska zgradba odložila. Prijatelj ljudstva je danes tisti, ki ga varuje prevelikih bremen, kdor mu pa nalaga bremena, ki jih ne zmore, tega ne moremo imenovati ljudskega zagovornika in prijatelja.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Četrtek, 20. avgusta: 12.15 Plošče (slovenske pesmi, plesna glasba); 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Drago Uloga: Gimnastične vaje — 20.00 Dr. Lojze Campa: Časnik in časnikarstvo — 20.30 Flauta šola s klavirjem (Stavko Korosec in dr. Švar). — 21.15 Pevski koncert Slovenskega vokalnega kvinteta: 21.45 Salonski kvintet — 22.30 Čas, dnevne vesti.

Petek, 21. avgusta: 12.15 Plošče (Uvertura, operni zbori) — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Gospodinjina ura, gđe. Cilka Krekova — 20.00 Plošče — 20.30 Prenos iz Beograda — 22.30 Čas, dnevne vesti.

Drugi programi

Petek, 21. avgusta:
Beograd: 12.45 Radio orkester — 19.00 Koncert radio orkestra — 20.00 »Mesečna noč v Dalmaciji«, opereta. — **Zagreb:** 12.30 Plošče — 20.30 Koncertni večer (iz Beograda). — **Budapest:** 18.15 Orkestralni koncert — 20.00 Glasbeni večer — 22.00 Ciganska glasba — **Dunaj:** 20.00 Orkestralni koncert — 22.05 Večerni koncert. — **Milan:** 12.14 Pesta glasba — 21.00 Kabaretna glasba. — **Oslo:** 20.00 Radio orkester — 22.05 Narodna glasba. — **Praga:** 20.00 Dunaj — 22.15 Bratislava. — **Rim:** 13.10 Koncert — 21.00 Opereta. — **Berlin:** 20.00 Dunaj — 21.00 Komedija: »Klavir«. — **Toulouse:** 12.45 Simfonični orkester — 13.00 Operetne arije — 13.15 Vojaški koncert — 21.00 Orkester — 23.30 Operetna glasba. — **Stuttgart:** 12.35 Opoldanski koncert — 20.00 Dunaj — 21.30 Japonske pesmi — 22.30 Plesna glasba.

Naše dijaštvo

Abiturijenti in akademiki! V Gornjem gradu se zberemo, 25. in 26. avgusta akademiki, 27. avgusta abiturijenti. Kdor še ni poslal prijavnice, naj to takoj stori, da zamoremo urediti zadevno stanovanj in hrane.

Akademiki gredo iz Ljubljane v ponedeljek 24. avgusta jutraj ob pol 8 s kamniškim vlakom do Kamnika. Potem gredo dalje peš do Gornjega grada.

Abiturijenti se zberejo v Gornjem gradu že 26. avgusta zvečer. — Z ozirom na razna vprašanja, kako priti v Gornji grad, avetujemo sledeče: a) kranjske strani je najbolj prikladna pot preko Kamnika. S stajerske strani svetujemo dohod z železnico iz Celja do Šmarjanskega ob Paki, odkoder je zveza z avtobusom. Pošel pa naj izstopijo v Paški vasi, odkoder je v Gornji grad približno 4 ure hoda. — Stroški za en dan v Gornjem gradu znašajo 10 Din.

Vabimo ponovno vse akademike in abiturijente, da se teh dnevov obiska pri g. nadškofu sigurno udeležijo! Javite se čimprej! — Akad. zveza.

Naročajte 'Slovenca'!

... in zdaj že četrti rod!

Že več ko 80 let uporabljajo izkušene gospodinje za pranje milo »Jelen«. Trije rodovi že poznajo to čisto, izdatno milo - in zdaj ga spoznava in čisla že tudi četrti rod!

SCHICHT
MILO „JELEN“

vedno tako, kakor je bilo,
vedno enako dobro

Maribor

Kralj kurjih tatov na Ptujem polju

na zatočni klopi pred mariborskim senatom

Maribor, 19. avgusta.

Danes se je razpravljalo pred malim senatom gotovo zanimiv slučaj. Gre za človeka, ki je od doma premožen in ki je bolesto nagnjen k tatvini kur. Je bil radi tega že sedemkrat predkaznovan. Kadar je odsedel svojo kazen, tedaj si je kmetsko ljudstvo v ptujem okolju oddahnilo: kurje tatvine so izostale. Brž ko pa je bil na prostem, se je zopet pričelo... Posestnik Janez Marinič iz Dolice pri Ptujju je po poklicu posestnik in sicer premožen posestnik. Ni niso pomagale dosedanje zaporne kazni. S sodbo mariborskega okrožnega sodišča je bil zadnjikrat obsojen dne 13. novembra 1929 na 18 mesecev težke ječe. Pa ni dolgo trajalo; potem ko je bil odsedel to kazen, so kurniki v ptujem okolju jeli čutiti njegovo svobodo. V času od novembra 1930 pa do aprila 1931 je ukradel raznim posestnikom in posestnicam v ptujem okolju 57 kur in bi ta svoj bolesten posel najbrže se naprej opravljal, ko bi mu ne bili kmalu prišli na sled. Pri zaslišanju je Marinič vse tatvine kur kar po vrsti — razen ene! — tajil ter se zagovarjal, češ da se je v navedenem času nahajal v Avstriji, kar pa se je izkazalo kot neresnično, ker ni mogel obtoženec navesti niti imen tistih posestnikov, pri katerih naj bi se bil v Avstriji nahajal. Pač pa se je izkazalo, da so odtisi čevljev po velikosti in obliki skladni z M. Razen tega so tukaj pričeli, ki obtoženca zelo obremenjujejo. Razpravo je vodil dr. Čemer, Kolšek in dr. Adamič prislednika. Marinič, ki velja kot nepoboltni kurji tat, je bil obsojen na dve leti robije, triletni pridržek in 5 letno izgubo častnih pravic.

— **Duhovne vaje za duhovnike lavantinske skotije** se vršijo letos drugič od 24. do 28. avgusta v dijaškem semenišču v Mariboru. Vodil jih bo p. dr. Odilon Mekonda, kapucinski gvardijan v škofiji Loka. Kdor se jih želi udeležiti, se še lahko prijavl.

— **Maribor je dobil nove telefonske zveze.** Tukajšnja poštna uprava nam sporoča: otvorile so se sledeče nove telefonske zveze: Maribor—Mühlstätt (pogovor 37.05), Maribor—Thörl oz. Mitterdorf, Dečini in Podmokly (slednji v Češkoslovaški). Pogovor 20.70 oziroma 54.45 dinarjev. Razen tega so dobile tudi Radeče novi telefonski zvezi in sicer s Celovcem (20.70 Din) ter Radeče—Wien (37.05).

— **V naši podružnici na Aleksandrovi cesti** (Prosvetna knjižnica) lahko opravite vse posle, ki spadajo v delokrog uprave. Uradne ure vsak dan od 8 do 12 in od 15 do 18.

— **Mariborsko gledališče.** Letos bo v izvajanju repertoarja nekaj spremembe, kar bo v gmočnem oziru prineslo tukajšnjemu gledališču brezdvomne koristi. V prvi polovici sezone se bodo uprizarjala namreč pretežno dramska dela, v drugi polovici sezone pa pretežno operetne stvari. Zamišl je povsem dobra. Otvoritevna dramska predstava bo dne 1. oktobra in sicer se uprizarji Ben Johnsonova trojedanska komedija »Volpone«, ki se je z uspehom uprizarila že v Ljubljani in Zagrebu. Omenjena uprizaritev je v rokah višjega režiserja Joška Kovitja, ki je zamišlil povsem izvirno inscenacijo. Dramske vaje so v polnem teku, dočim se bodo priprave za operetni del letošnjega repertoarja pričele šele začetkom oktobra.

— **Jugoslovanska strokovna zveza** se je preselila iz svojih dosedanjih prostorov na Koroški cesti 1 v malo dvorano Prosvetne zveze na Aleksandrovi cesti 6. Uradne ure kakor običajno.

— **Se padajo cene na trgu,** zlasti pri zelenjavi in sadju. Kmetje so na večerajšnji mali trg pripeljali osem vozov kramirja, čebule, ku-

marie in drugih deželnih pridelkov. Na novem delu trga je bilo zopet celih 34 vozov brus, jabolk in sliv. Prodajali so jabolka po 3 do 4 Din kilogram, hruške pa po 1.50 do 3. Precej visoko se še držijo cene grozjtu 7 do 14, marelicam 12 do 14, breskvam 16 do 18. Kupčija je bila v splošnem zelo živahna. Na perutnarskem trgu je bilo za okoli 650 komadov perutnine. Na seneni trgu so pripeljali kmetje 12 vozov sene, 4 voze slame in 3 otave.

— **V Studencih** je umrla v starosti 48 let zasebnica Magdalena Kolnik, stanujoča v Zrinjskega ulici 26. Pogreb pokojnice bo jutri ob 17 iz hiše žalosti na studenski pokopališče. Blag ji spomin, žalujočim naše globoko sožale!

— **Po nesrečnem naključju** sta se ponesrečila 27-letni kovač Ludovik Jerič od Sv. Križa nad Mariborom ter 30-letni delavec Rudolf Vitez iz Košakov; prvi je treščil ob cestnem jarku s kolesa in si poškodoval levo ključnico, drugi pa je padel z drvečega tovornega avtomobila in zadobil občutne poškodbe na levi nogi. Oba ponesrečenca so prepeljali v tukajšnje splošno bolnišnico.

— **Zivahna debata** se obeta na nocojšnji seji občinskega sveta predvsem glede dveh stvari, ki bosta na dnevnem redu in sicer glede brezobrestnega posojila 500.000 Din, ki naj bi ga dala mestna občina za gradnjo Pohorske železnice ter investicijskih načrtov pri mestni pijarni, ki bodo prišli na 1.800.000 Din. V prvem in drugem vprašanju so si namreč mnega posameznih občinskih svetnikov precej različna, ker gre v obeh slučajih za težke peneze...

— **Širok Evrope vodi pot** Nemca Hermana Frankeja, ki je včeraj prišel v Maribor. Na potovanju proučuje zemljepisne, kulturne in druge posebnosti dežel in držav, koder potuje. Iz Jugoslavije ga pelje pot preko Bolgarije v Turčijo.

— **V magdalenskem parku** je zadela kap 71-letnega vpokojenega železničarja Bogumila Mažero. Pogreb blagega rajnega bo jutri ob 16 iz mestne mrtvašnice na Pobrežju.

— **Radi očitkov strankarstva** se je moral zagovarjati včeraj pri tukajšnjem okrožnem sodišču čevljar Alojzij Kozar od Sv. Miklavža pri Mariboru, ker je v neki svoji vlogi na ministrstvo za agrarno reformo in poljedelstvo obdolžil četa tukajšnjega agrar. referata pri okr. načelstvu Jana Osojnika ter mnogozasluznega šminklavškega župana Jakoba Florjančiča, da sta v izvrševanju svoje službe postopala strankarsko; slednji je namreč prišel po naročilu okr. načelstva za Maribor desni breg h Kozarju rubit, ker ni hotel plačati zapornih stroškov radi prestopka šolske zamude. Ob tej priliki mu je Kozar očital strankarstvo. Razprava, ki jo je vodil sodnik Kolšek, se je morala prekiniti, ker bodo še zaslišali župana Florjančiča.

— **Poljake tatvine** v polnem jeku. Pričele so že precej časa sem; vse krađejo — celo česen in drug poljski drobiž. Pritožbe prizadetih lastnikov nji in vrtov na periferiji so povsem razumljive ter pogoste. Pa je teh poljskih tatov in tatice kakor lista in trave. Včeraj so dve zalotili, ko sta ravno prihajali iz splošne bolnišnice, obloženi z vrečo. 30-letna Marija N. se je takoj pognala v beg in pustila robo na tleh, ko je zagledala stražnika, ki pa je že v naslednjem trenutku prijel drugo tovarilsko Marijo V. V vreči je bilo najrazličnejšega blaga iz bolnišniških vrtov: za celo košaro paradiznikov, paprike in drugega. Vsaki bo navrženo po krivdi in slabi vesti. Begunka je bila že nekajkrat predkaznovana radi silnih prestopkov.

Iz društvenega življenja

Motoklub Ljubljana obvešča svoje člane, da se mesto nameravane izleta na Podkrajnsko sedlo v nedeljo 23. t. m. vrši izlet k Sv. Ani nad Trzicem, kjer priredi Motoklub Ilirija gorko dirko na Ljubeli. Start ob 7. uri.

LOTERIJA GASILNEGA DRUŠTVA V PODGORICI PRI LJUBLJANI.

16. t. m. so bile izžrebane sledeče številke: Glavni dobitnik: 2395, 3051, 3288, 3485, 3952, 3965, 4855, 5375, 7024, 8955. — **Dobitki v vrednosti po 100 Din:** 1124, 1986, 2612, 8167, 9278; po 70 Din: 637, 719, 734, 1240, 2533, 6379, 7520, 7593, 8082; po 50 Din: 198, 1483, 4909, 6220, 6289; po 40 Din: 2382, 3862, 5735, 7056, 7193, 7308, 7373, 8160, 8248; po 30 Din: 313, 574, 975, 1415, 2972, 3464, 4753, 5109, 5341, 5443, 5694, 5899, 6275, 6520, 6803, 7002, 7396, 8612; po 25 Din: 631; po 20 Din: 91, 568, 705, 1417, 1629, 1669, 1678, 1741, 2139, 2268, 2427, 2941, 2996, 3045, 3174, 3182, 3209, 3382, 3508, 3525, 3538, 3717, 3779, 3926, 4071, 4962, 5036, 5132, 5355, 5530, 6078, 6096, 6287, 6289, 6338, 6529, 6628, 6776, 6961, 7290, 7932, 7966, 7985, 8010, 8139, 8812, 8937, 9080, 9813; po 15 Din: 393, 822, 3985, 5369, 6160, 7231; po 10 Din: 156, 215, 250, 283, 338, 630, 700, 962, 1168, 1413, 1420, 1424, 1637, 1706, 1716, 1766, 1826, 1907, 1963, 2253, 2292, 2385, 2634, 2768, 2994, 3230, 3262, 3486, 3579, 3593, 3720, 3762, 3955, 4059, 4076, 4115, 4452, 4495, 4531, 4860, 4928, 5008, 5069, 5169, 5203, 5241, 5248, 5582, 5611, 5720, 5859, 5886, 6178, 6274, 6397, 6423, 6429, 6620, 6791, 6977, 7073, 7196, 7410, 7385, 7718, 7728, 7727, 7769, 7965, 7992, 8048, 8100, 8237, 8459, 8522, 8533, 8540, 8799, 9115, 9272, 9305, 9308, 9415, 9515, 9581, 9701, 9875, 9973. Za odbor: Ivan Vode, t. č. načelnik.

Življenje v pragozdu

Ishalci dragocenega lesa — Cloveški prsti v žepnem robcu

So časi, ko prevzame ljudi želja po pustolovstvu kakor močna opojna pijača. Beseda, nejasno upanje more včasih zastrupiti tišče mož: navdušenje enega potegne za seboj ostale. Domovini in vajenemu redu obrnejo hrbet ter hite za čarodejnim zvokom besede »zlato« ali »diamant«. Desettisoči so tako odšli v Kalifornijo, Alasko, da bi kopali rumeno kovino in čez noč obogatili. Polovica njih je v vročih, brezvodnih prostranstvih Llana Estacada in Mohave Deserta pomrla od izčrpanosti in žeje ali pa zmrznila v strašnih ledenih viharjih Yukona. — Petrolej je bila druga snov, ki je še v komaj minulih časih zmedla posameznike in narode. Petrolejskim prospektorjem je bilo — in jim je še — vsako sredstvo dobrodošlo, če se je treba polastiti koškega zemlje, v kateri se da slutiti petrolej. — Potem je ljudi pretresala lovska mrzlina za dragocenimi kozuharji: pižmom, kuno, hermelinom. Velikanske bivolske črede je človeška strast po dobičku uničila v malo desetletjih. Kitolovska mrzlina je iztrebila

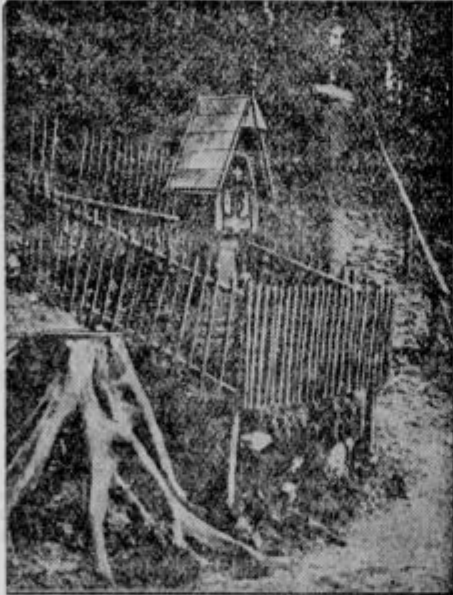
jetnost, da te može, ki jih je obsedla lesna vročina in se ne boje več ne Boga ne hudiča, pobere črnoosečna mrzlina ali malarija ali elefantiasis ali tropska norost, omenjam le mimogrede.

Kaj žene, kaj priklepa te ljudi na njihovo mukepolno rokodelstvo? Zgolj pohlep po denarju to ne more biti. Kajti može tolikega poguma in vstrajnosti bi si mogli služiti denar na lažji način. Mora torej še kaj drugega tičati zadaj: pustolovstvo in predvsem večni gozdovi so omamili in upognili v svoj jarem te može, ki se ne bodo nikdar več vrnili v svet. Kajti kogar je ujel gozd v svoje mreže, tega ne izpusti več, pa naj mu ob najtršem delu ne more dati več nego reven vsakdanji kruh.

V kanadskih gozdih ni boljše kakor v afriških. Še pred zoro udari preddelavec s kladivom ob visečo žago in ostri kovinski zvok zbudi može iz težkega sna. Motni, izmučeni obrazi se pokažejo izpod odej in silen mrz se zaje vanje kakor s kremplji. Toda

Matthias Erzberger in mesto njegove smrti. Dne 26. t. m. poteče deset let, odkar so politični sovražniki pri Griesbachu v Badenu

26. t. m. poteče deset let, odkar so politični sovražniki poslance Erzbergerja.

orjaške kite severnih polarnih krajev skoraj do zadnjega. Od orjaških alkov (severne povodne ptice) se ni otel blazni moriji, ki jo je proti njim vprizoril človek, niti en sam par — dasi so bili ti ptiči v milijonih naseljeni po obalah severnega Atlantika.

Na zemlji ni več veliko takega, kar bi se dalo osvojiti ali ugonobiti, kar bi moglo človeka čez noč obogatiti in ga opijaniti. V današnjih dneh je preostala le še ena pustolovska mrzlina, ki se polašča ljudi, da tvegajo čast, srečo in zdravje: pohlep po lesu, po dragocenem lesu, ki se pač ne plačuje z zlatom, vendar pa s srebrom. Francoski častnikar Londres je objavil v zadnjem času nad vso mero razburljiva poročila o ljudeh, ki jih je napadla taka lesna mrzlina. Tu pripoveduje o najneverjetnejših srečanjih z drvarji v najtemnejših pragozdih Konga. Kakor obsedeni garajo ti ljudje, ki jih izsesava tropično podnebje, pohlepno iščejo plemenite lesove, ki raste raztreseno po nepreloženih džunglah. Podirati tako dreve je težko, a najtežje spravljati ga do železnice ali ladij. V svojem zagrizenem pohlepu ravna jo ti ljudje neusmiljeno s svojimi črnimi hlapei, ki so si jih vdinjali z bolj ali manj, večinoma manj čednimi sredstvi. A najbolj kruti so nasproti samim sebi, hiteč za magično vabo, ki jim obeta, da bodo slednjič našli cel gozd najdragocenejšega drevja in s tem bajno bogastvo. Nekaterim se je to posrečilo; večina pa umrje po letih najstrašnejših naporov od izčrpanosti v divjini, daleč od vsake civilizacije in pomoči; ali pa jih ubije drevo; ali pa se prekru to bičani črni naposled vendarle upro in naslednje jutro je mladi Evropejec za svojo glavo krajiš... Veliko ver-

Železniška nesreča pri Ljubnu, kjer sta trčila ekspresni vlak Rim—Dunaj in neki tovorni vlak. 14 oseb je bilo ubitih, 10 težko ranjenih.

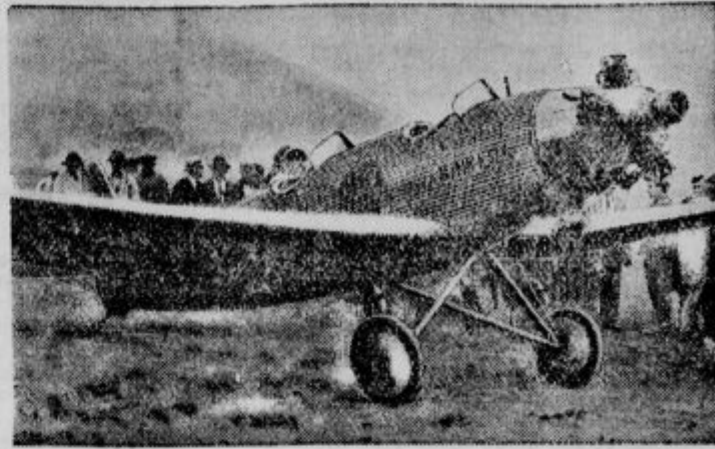
Fidac gost mesta Prage

Med 29. avgustom in 6. septembrom letos bo zborovala v Pragi Fidac (Fédération Internationale des Anciens Combattants), zveza bivših zavezniških borcev. Zveza se je ustanovila takoj po svetovni vojni in šteje danes devet milijonov članov, je torej ena najmočnejših organizacij na svetu. Njen namen je ohraniti solidarnost zavezniških narodov, skrbeti za socialni položaj članov in njihovih vdov in sirot in slednjič delati za ohranitev miru. V tem pravcu deluje poseben Fidakov odbor. Na lanskem kongresu v Washingtonu je Fidac sprejel resolucijo, v kateri v imenu svojih mrtvih

tovarišev proglašajo, da so bivši borci neizprosni nasprotniki vojne in da smatra za svojo dolžnost delati za mirovno misel. Bivši borci vedo, kaj je vojna in morajo zato iz vseh sil vplivati na vzgojo javnosti v duhu miru. Vlade morajo spoštovati pogodbe in dogovore in snovati politiko razsodništva, varnosti in razorožitve. V tem zmislu bo potekalo tudi letošnje zborovanje v Pragi. Fidac bo za časa kongresa gost mesta Prage in bo obiskal tudi predsednika Massaryka v njegovem poletnem dvorcu Topčianke na Slovaškem.

V Tokio!

Amy Johnson se ne bo dolgo veselila svojega ženskega rekorda, ko je poletela iz Londona v Tokio. Sedaj se nahaja na taistem potu nemška letalka Marga v. Etzdorf, znana tudi pri nas po svojem poletu na Balkan, v Afriko in Teneriffe. Pa še to je: Amy je

Marga von Etzdorf in njeno letalo.

spremljal na poletu v Tokio njen »mekanik« Humphrey, Marga pa poleti sama samcata, kar je vsekakor nekaj čisto drugega. Etzdorf-

fova leti v smeri Moskva—Sibirija—Tokio. Morda koga zanima, kakšno prtljago vzame s seboj takale letalka? Tri obleke, dva para čevljev in nekoliko perila! To je vse. Zanj osebno namreč. Vse bolj zapletena je bila potrebna oprema njenega letala »Kiek in die Welt«, za katero je morala vzeti s seboj vsaj najvažnejše nadomestne dele in mu vrhu te

Koliko nikot na je v eni cigareti

V petih cigareтах je toliko nikotina, da bi povzročil smrt, ako bi ves prišel v kadilčevo telo. To se pa ne dogaja. Po najnovejših znanstvenih ugotovitvah se pri pušenju cigaret razdeli nikotin naslednje: 3 do 21 odstotkov ga pride v kadilčevo usta, 2 do 43 odstotkov uide v zrak. Če se dim ne vdihava, potem preide v kadilčevo telo 2,5 do 4,4 odstotka celokupnega nikotina; če se dim vdihava, znaša nikotin, ki ga sprejme kadilčevo telo, 8,1 do 17 odstotkov. Od načina kajenja je torej zelo odvisna večja ali manjša škodljivost cigaret. Dalje so ugotovili, da prihaja iz kratkih in debelih cigaret dvakrat toliko nikotina v kadilčevo usta kakor iz dolgih in tenkih; iz rahlo napolnjenih cigaret dobi kadilec 30 odstotkov več nikotina v usta kakor iz trdo napol-

Grška princeznja Teodora, ki se je poročila z mejnim grofom Bertoldom Friderikom Badenskim.

njenih. Enako je razmerje med suhimi in vlažnimi cigaretami. Iz svetlejšega tobaka prihaja v usta manj nikotina nego od temnega. Vsa prizadevanja, da bi se tobaku na umeten način odvzel nikotin, so ostala brezuspešna; samo z izbiro tobaka je mogoče dobiti cigarete, ki imajo manj nikotina. Cigareta, ki bi hotela veljati kot manj škodljiva, bi smela vsebovati največ 0,4 odstotka nikotina, od katerega bi prišlo v telo pičlo 0,2 mg.

Kaznovana požigalka

V Lyonu je zletela v zrak velika stanovanjska hiša; ubitih je bilo 11 oseb, do 20 pa ranjenih. Stiri sosedne hiše so bile zelo poškodovane. Pod razvalinami so našli 16 letno lastnico hiše Sangois. Njeno telo je bilo strahovito raztrgano, kakor da bi se bila zgodila eksplozija v njeni neposredni bližini. Preiskava je vzbudila sum, da sta lastnica in njena mati sami namenoma povzročili nesrečo.

Allonzova hči si šiva balo

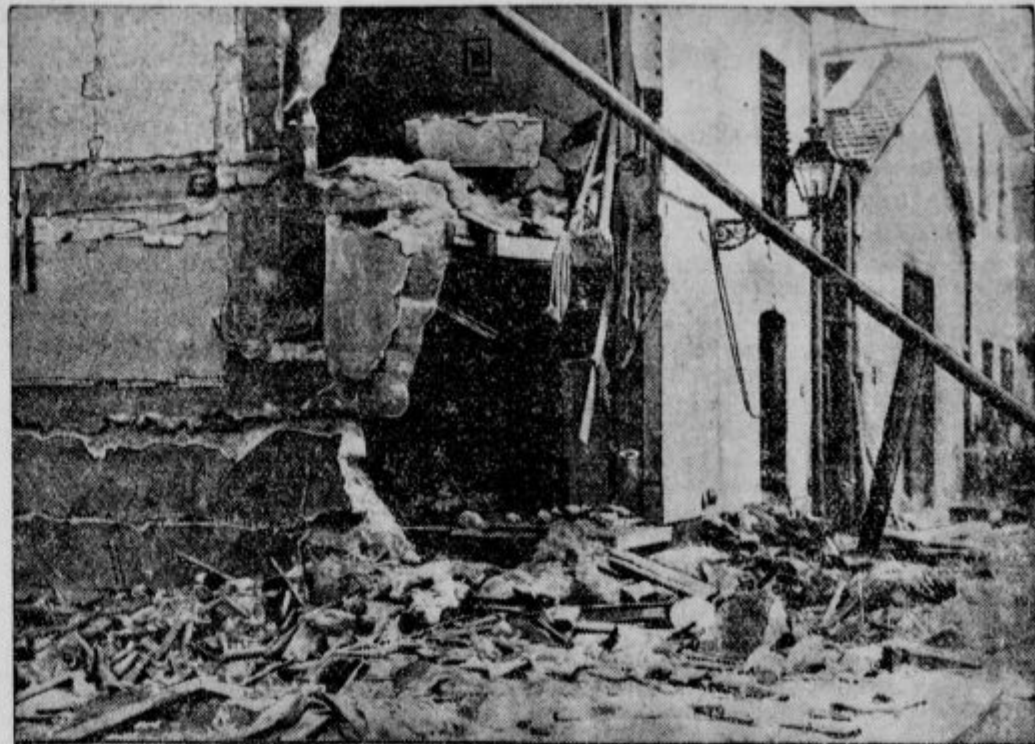
Prihodnjo jesen bo poroka starejše hčere bivšega španskega kralja — infantinje Beatrice. Njen zaročenec — bratranec prince Alvaro Burbonsko-Orleanski — je slušatelj na eni izmed švicarskih tehnik. Princeznja si sama šiva in veže balo; vse bo predvsem praktično in trpežno. Le poročno obleko si bo naročila v Parizu pri skromni tvrdki; pa še to le zato, da dajo zaslužiti neki bivši španski dvorni dami. Poroka se bo izvršila tako skromno, kakor si kaj takega španski ceremonielnosti nikdar niti sanjalo ni. Dote bo imela princeznja približno tri milijone dinarjev. Sorodniki ji bodo namesto običajnih daril poklonili skupaj približno 400.000 Din v zlatu. Po poroki se nastani mladi par v stanovanju 2 sob s pritlikinami v Švici, dokler prince Alvaro ne dovrši svojih študij. Princeznja bo sama kuhala, in opravljala gospodinj-

Sprava na Španskem: Zamora, španski predsednik, in polkovnik Macia, predsednik katalonske republike, pijeeta na doseženi sporazum.

stvo. Prince se bo specializiral za železniško, cestno in pristaniško inženirstvo. Izjavil je: »Delati hočem in se bom čutil srečnega, če bom zaslužil za ženo in zase. Južna Amerika bi me utegnila z nekaterimi svojimi deli mikati, a na vsak način bom šel tja, kjer se mi bodo ponujale največje ugodnosti.« — Prince torej ne mara vstopiti pod prapor »brezposelnega plemstva.«

Po dolgem zaslíšanju je mati priznala, da sta bili s hčerjo čez glavo zadolženi, ker je hči igrala. Da bi si pomagali, je sklenila hči zažgati hišo, ki je bila visoko zavarovana. Vrgla je skozi okno zavoj tlečih cunj. Kako je došlo do eksplozije, stara ni vedela pojasniti. Domnevajo pa, da je padel ogenj na razstrelivo, ki ga je hranil neki stanovalec, o katerem je bilo znano, da hodi skrivoma loviti ribe z razstrelivi.

Razvaline razstreljene hiše v Lyonu. Nesrečo je namenoma povzročila hišna lastnica, da bi dobila zavarovalnino.

39.-

Vrst 2941-00

Otroške sandale iz mehkega usnja s trpežnim gumijastim podplatom in peto. Vašim ljubljenskim brezposelnim potrebni. Deški Din 39.-, ženski 49.-, moški 69.-.

59.-

Vrst 2852-05

Te lakaste čevlje iz laka in s špango smo priredili za otroke. Nosijo se ob nedeljah in praznikih. - Enake vrste čevlje imamo tudi iz rjavega boks za navadne dni.

89.-

Vrst 3922-00

Sportni čevlji za otroke. Pripravili smo jih iz rjavega boks za okrašenim jezikom. Močan podplat jamči, da bodo čevlji dolgo zdržali.

89.-

Vrst 3762-22

Te smo priredili za zelo živahne dečke. Proizvajamo jih iz masne kravine. Imamo jih pa tudi iz mehkega usnja. - Praktični čevlji za vsak štrpalec.

129.-

Vrst 2852-05

Praktični čevlji iz laka ali rjavega telečega boks. Se dovršeno prilagajajo nogi. Hoja v njih je zelo udobna.

169.-

Vrst 1834-22

Čevlji iz laka ali boks za dijake. - Polušpičasta oblika daje čevljev izrazito eleganco. So prav zelo udobni in praktični.

169.-

Vrst 3635-18

Te čevlje smo priredili za gospodinj, ki gre na trg. Trpežni so in udobni ti nizki čevlji z nizko peto in z gumijem. Praktična obutev za vsako žensko.

39.-

Vrst 242

Elastični in trpežni telovadni čevlji. Neobhodno potrebni dijakom pri telovadbi. Čevlji bodo zdržali vse leto.

169.-

Vrst 1634-22

Eleganten nizek čevlj iz telečega boks rjave barve. Dovršen je, praktičen in ne navadno udoben. Za dijake za šolo in praznik.

Obiščite nas — postregli Vam bomo v Vaše popolno zadovoljstvo.

Rata

169.-

Vrst 1937-22

Elegantni polčevlji za gospodo. Črni ali rjavi z gumijastim podplatom. - So jako praktični za vsako priliko.

169.-

Vrst 0167-00

Baganče iz močnega masnega usnja z gumijastim podplatom in peto. - So zelo trpežni in praktični za vsakdanje delo.

249.-

Vrst 3267-02

Trpežna obutev iz močnega boks. - Zelo praktičen in udoben čevlj. Priljubljen posebno pri lovcih.

249.-

Vrst 3967-22

Udoben čevlj iz črnega boks. Oni z gumijastim podplatom so za dež in blato, a oni z usnjenim podplatom služijo za nedeljo in praznik.

249.-

Vrst 9677-22

Čevlji iz črnega telečega boks z našim močnim podplatom. Polkonitasta oblika je za nošnjo zelo udobna in elegantna.

169.-

Vrst 9897-70

Visoki gumijasti škornji, zelo praktični in trpežni. - Veliko Vam bodo koristili pri delu na polju in v vodi.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi na devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe isčemo

Organist in cerkovnik
z dobrimi spricvali, več knjigovodstva in drugih pisarniških poslov, išče primerno službo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 9389.

Mesarski pomočnik
vojaščin prost, mlad, s poklicnim šoferskim izpitom, išče službo pri mesarju, ki poseduje avto ali si ga misli nabaviti. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9475.

Pošteno dekle
želi službo pri manjši družini v Ljubljani ali okolici. Rozi Sitar, Smihel pri Novem mestu.

Vrvarski pomočnik
išče službo. Ponudbe na podružnico »Slovenca« na Jesenicah.

Natakarica
začetnica išče mesta, najraje v kakem mestu. - Zmožna vseh opravil. Nastopi lahko takoj ali po tjeje. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 9476.

Službo določim

Učenca
za trgovino z mešanim blagom, krepkega in nadarjenega, takoj sprejme trvdka Jurej Šterk, Viničar pri Črnomlju.

Trgovski pomočnik
vojaščin prost, z dobrimi referencami, se sprejme. - Trvdka I. Kušlan, Kranj. Istotam se sprejme tudi učenec.

Ribiški paznik
se išče. Ponudbe pod zn. »Paznik« št. 9437 na upr. »Slovenca«.

Dobro kuharico
zmožno voditi gospodinjstvo, išče čez dan (brez stanovanja) samski gospod. Ponudbe pod »Kuharica« na upravo »SL«.

Kmečkega fanta
pridnega, sprejem v učenje, in mladega delavca, ki ima veselje do slikanja, ali siroto brez staršev. Franc Konjedič, izdelava umetnin, Stražišče pri Kranju.

Vajenec
za trgovino mešan, blaga se sprejme v trgovini Ed. Suppanz, Pristava.

Perfektna sobarica
z dolgoletnimi spricvali se proti dobremu plačilu išče za Slovenijo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 9474.

Pouk
Čamernikova šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesionirana Prosen. št. 16 zastoj. Pišite ponil!

»Privatna nastava«
(prej šola »Hajdukovič«) sprejma za vse razrede gimnazije. Pisati na: Njegoševa ulica 29, Beograd.

Stanovanja
se odda v Zgornji Šiški nasproti šole, 7 minut do remize, v novi hiši, obstoječe iz sobe, kabineta, kuhinje, predsobe, shrambe, verande, pralnice in pritliklin — mirni stranki. Poizve se pri Kovačević, Sp. Šiška, Medvedova 22.

Odda se
s 1. septembrom krasno, solčno stanovanje, obstoječe iz 3 sob, kuhinje, shrambe, kleti, drvarnice, pralnice in kopalnice. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9465.

Dijaki
Dve dijakinji
sprejme učiteljica v prav dobro oskrbo in vestno nadzorstvo v sredini mesta. Nemška konverzacija in klavir. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 9484.

Vnajem
Poslovni lokali
na Dunajski cesti št. 29, I. nadstr., so se 1. sept. na razpolago. Poizve se istotam.

Denar
Posojilo
25.000 dinarjev iščem na vknjižbo ali dam stanovanje za več let. Naslov v upr. »Slovenca«.

Poizvedbe
Zgubil se je pes
ptičar, rujave barve, s kratkim repom. Sliši na ime »Lux«. Poročilo prosti Fran Tršar, Vrhnika.

Posrestva
Stavbne nasvete
daje tehnični biro »Tehna« Ljubljana, Mestni trg 25/I

Trgovska hiša
v bližini Domžal, 5 sob, trg, lokal, hlev, drvarnica, pod, šupa, kegljišče, vrt, vse zidano in v dobrem stanju, na promet, kraju, 5 minut od žel. postaje, napredaj za 125.000 Din. Poizve se pri Franc Mavsar, Kamnik, Zaprice 45.

Prodaj
lepo enonadstropno hišo s trgovino in gostilno z gostilniškim inventarjem na prometnem kraju. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 9349.

Vila
blizu centra napredaj. - Ponudbe pod »Sv. Krištof 1931« št. 9082 na upravo »Slovenca«.

Parcela
519 m², solčna lega, nasproti nove šole v Zgornji Šiški, se prodaja. Cena 25 Din. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 9483.

Hiša
dvonadstropna, z lokalom, dvoriščem in vrtom, tik farne cerkve sredi Ljubljane, napredaj. Pripravna za kakšnega g. duhovnika. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 9482.

Kupimo
Srečke, delnice, obligacije
kupi Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6. II nadstr.

Vsakovrstno zlato
po najvišjih cenah CERNE, juvelir Ljubljana Wolfsova ulica št. 3

Čreva
suha goveja in nasoljena ovčja kupuje vsako množino trvdka Brača Perišin, Kaštel Kambelovac pri Splitu, Dalmacija.

Prodajmo
Vrtno zaklopne stole
prodaja pisarna Tribuč na Glincah. Telefon 2605.

Sveže sadje
vsaki dan nudi na drobno in debelo družba »Proda«, Prečna ulica 6.

Preša za vino
se prodaja v trgovini V. Rupprich, Brestenica pri Mariboru.

Voz brek
na vzmeteh, na oljnatih osi, v najboljšem stanju, po ugodni ceni napredaj. Petkovšek Franc, Drenov grič 28, Vrhnika.

SUHE HRUSKE
zelo okusne, omot 5 kg 32 Din, omot 10 kg 60 Din razpošilja franco vsakemu naročniku trvdka G. Drechsler, Tuzla.

Restavracija
in kavarna se prodaja v lepem izletnem kraju pri Zagrebu, brez hiše, z vsem inventarjem in 10 letno najemniško pogodbo s solidno najemnino, velik vrt za 500 oseb, velik promet z vinom in pivom ter kavarniškim proizvodi. Cena 70.000 Din. Manjši hotel z gostilno v središču mestu vsake banovine, popolnoma urejen, z večletno najemniško pogodbo (brez hiše), brez konkurence, na glavnem trgu, poleg cerkve. Mesečna najemnina 1000 Din. Cena 70.000 Din. Prodaja Gostilniška poslovalnica M. S. Pavlekovič, Zagreb, Ilica 146/I

Obre
Mornarske majice
od 9 Din naprej Vam nudi »LUNA«, Maribor. Aleksandrova cesta 19. Poštna naročila točna.

»Javor«
lesna industrija v Logatcu ima svoj lokal za pohištvo tudi v Ljubljani - novi palači Vzemne za varovalnice.

Hotelsko in restavracijsko
meščansko podjetje (brez hiše, z zajamčeno večletno solidno najemniško pogodbo), ki leži strogo v centru velikega, najbolj prometnega mesta Jugoslavije, kjer trgovina in promet dnevno cvete in raste, napredaj. Hotel ima 35 popolnoma z vsem komfortom opremljenih sob za tuje z novim masivnim prvovrstnim pohištvo, novim perilom in odeljari, od katerih je 16 z eno in 15 z dvema posteljami in otomano. Povsod parketi, elektrika, vodovod in telefon. Restavracija je s 40 mizami kompletno urejena in ima popoln servis, porcelan, steklo, namizne prte, kakor tudi letno veliko teraso. Prodaja radi družinskih razmer: Gostilniška poslovalnica M. S. Pavlekovič, Zagreb, Ilica 146. Cena 300.000 Din. Potrebna gotovina 200.000 dinarjev.

Ugodno se prodaj
500 ccm AJS motocikel s prikolico, skoro nov, radi nakupa avtomobila; 500 ccm BSA motocikel s prikolico; 600 ccm Indian Scout, 6000 Din; 175 ccm Peugeot 3600 Din. - O. Žužek, Tavčarjeva 11, Ljubljana.

Poceni se prodaj
več Peugeot 12 HP avtomobilov, poltovornih in osebnih; Peugeot 24 HP 4 sedežni osebni in spremenljivi v tovorne za 600 kg; Fiat 501, 4 sedežni; Fiat 503, 4 sedežni; Steyr tipa 4, 4 sedežni; Chevrolet omnibus, 18-20 sedežni. - O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 11.

Obre
Mornarske majice
od 9 Din naprej Vam nudi »LUNA«, Maribor. Aleksandrova cesta 19. Poštna naročila točna.

»Javor«
lesna industrija v Logatcu ima svoj lokal za pohištvo tudi v Ljubljani - novi palači Vzemne za varovalnice.

PREKLIC. Podpisani Klinar Valentin, vulgo Betelov od Sv. Križa nad Jesenicami, uslužben v tovarni K.I.D. na Jesenicah, tem potom preklicujem vse žaljivke in očitke kot neresnične izjave in popolnoma izmišljene, izrečene na Golici v Kadilnikovi koči 16. julija t. l. napram g. Mirku Kerštinu z Jesenic, uslužbenemu v tukajšnjih tovarnah K.I.D. Enako se mu zahvaljujem, da je odstopil od sodnega postopanja. — Jesenice, dne 18. avgusta 1931. — Klinar Valentin.

VI 17707/31-14

Natečaj
Mestno načelstvo v Ljubljani je sporazumno z Generalno direkcijo državnih železnic v Beogradu podaljšalo rok natečaja za izdelavo generalnega projekta novega postajnega poslopja v Ljubljani za 45 dni.

Natečaj se tedaj konča dne 15. oktobra 1931 ob 11. uri dopoldne.

Mestno načelstvo v Ljubljani, dne 19. avgusta 1931.

Župan: Dr. Dinko Puc l. r.

Dobele
Iskinate otrobe
kupite najceneje pri trvdki A. VOLK, LJUBLJANA Restjeva cesta 24.

Premog, drva
dostavlja na dom „KURIVO“ dr. z o. z. Dunajska cesta št. 33 TELEFON 34-34.

Razno
Vojaške zadeve
vse vrste pojasnjuje in rešuje informacijska pisarna »Triglav«, Ljubljana, Pražakova ulica 8.

Originalna novost
pride v nekaj dnevih. — Prodajna cena 7 Din, in kupi brez izjeme vsaka hiša. »Budilec v kuhinjski posodi« prepreči prismojenje vseh kuhajočih se tekočin. Direktna naročila potom nas v znakah. Iščemo agente. Dober in sigurni zaslužek. Razpošiljalnica »Omnia«, Dunajska cesta 36.

Potrji globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom pretužno vest, da je naš edini, nad vse ljubljani sin

Viljem Breščak

dijak III. državne gimnazije

dne 19. avgusta po kratki, mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, v cvetju mladosti Bogu vdano umrl.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek 20. avgusta ob 5 popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 19. avgusta 1931.

OLGA BREŠČAK, mati. — IVAN BREŠČAK, oče. — OLGIČA BREŠČAK, sestra — in ostalo sorodstvo.